

Ympäristölupa, Kiskon piirin riistanhoitoyhdistys, Kiikalan ampumarata, 734-707-3-26

Rakennus- ja ympäristölautakunta 28.08.2024 § 88

Asia poistettiin esityslistalta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.09.2024 § 102
2398/11.01.00.00.01/2022

Valmistelija Ympäristönsuojelutarkastaja Mari Leminen, mari.leminen@salo.fi, 02 778 7805

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Hakemus liitteineen on nähtävillä Salon kaupungin nettisivuilla <https://salo.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto/luvat-ja-ilmoitukset/>

Hakija

Kiskon piirin riistanhoitoyhdistys
Y-tunnus: 1458763-1
Toiminnanohjaaja [REDACTED], 050 0103030

Toiminta ja sen sijainti

Lupaa haetaan olemassa olevalle ampumaratatoiminnalle. Kiskon piirin riistanhoitoyhdistyksen Kiikalan ampumarata sijaitsee kiinteistöllä Kallenkenttä 734-707-3-26 osoitteessa Komisuonkaari 103B, 25390 Salo.

Luvan hakemisen peruste

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § 1 momentin ja liitteen 1, taulukon 2, kohdan 14 a mukaan ulkona sijaitsevalla ampumaradalla on oltava ympäristölupa.

Lupaviranomaisen toimivalta

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 1 momentin kohdan 13 a) nojalla kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee ympäristölupa-asian. Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta.

Asian vireille tulo

Lupahakemus on saapunut Salon kaupungin ympäristönsuojeluun 8.4.2022. Hakemusta on täydennetty pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnilla 31.7.2023.

Hakijan kanssa on järjestetty ennakkoneuvotteluja 9.12.2016, 19.4.2017 ja 6.8.2019. Varsinais-Suomen ELY-keskus on antanut ympäristölupa-asiasta

ennakkolausunnon 22.11.2016. Asukastilaisuus/ennakkoneuvottelu on järjestetty 14.2.2022.

Toimintaa koskevat luvat

Radalla ei ole aiempaa ympäristölupaa. Radalla on Turun ja Porin Lääninhallituksen 27.8.1973 myöntämä ampumaratalupapäätös.

Toiminnan sijainti, ympäristöolosuhteet ja kaavoitus

Kiikalan ampumarata sijaitsee Komisuon kylässä noin 2 km koilliseen Kiikalan kirkonkylästä ja noin 25 km koilliseen Salon keskustasta Salon kaupungin omistamalla kiinteistöllä Kallenkenttä 734-707-3-26. Naapurikiinteistöt ovat yksityisomistuksessa.

Lähimmät loma-asunnot sijaitsevat radasta noin 380 m luoteeseen ja lähin vakituinen asuinrakennus 550 m luoteeseen. Kilometrin etäisyydellä radan keskipisteestä sijaitsee yli 20 vakituista tai vapaa-ajan asuntoa, joista suurin osa sijaitsee radan lounais-, pohjois- ja koillispuolella. Radan lähiympäristö on metsää, 300 m alueen itäpuolella sijaitsee maa-ainestenottoalue.

Ampumarata sijaitsee harjualueella Hautainkrotti-nimisessä supassa ja Komisuon 2E-luokan pohjavesialueella sen varsinaisella muodostumisalueella. Hautainkrotti on arvioitu maisemallisesti merkittäväksi, geologisesti merkittäväksi ja monikäytön kannalta merkittäväksi harjualueeksi ja kokonaisuutena paikallisesti arvokkaaksi harjualueeksi (Varsinais-Suomen seutukaavaliitto 1987). Pohjavesialueella ei ole vedenottoa, mutta pohjavesialueen luoteisosissa sijaitsevilla vapaa-ajan asunnoilla on rengaskaivoja.

Noin 400 m radan pohjoispuolella on Satakoskenojan pohjavesivaikutteinen, osin luonnontilaisen kaltainen puro, joka saa alkunsa Kultalähteestä. Satakoskenojassa on todettu purotainta. Satakoskenoja laskee Hitolanojan ja Uskelanjoen kautta Viurilanlahteen. Komisuon pohjavesialueella on pohjavesistä riippuvaisia luontotyyppejä. Varsinais-Suomen lähdekartoituksessa Komisuon pohjavesialue on arvioitu E-luokkaan, sillä Satakoskenojan varren tihkupinnat, Satakoskenoja ja radan lounaispuoleen lähteet ovat vesi- ja metsälaila suojeltavia pienvesiä ja pohjavesistä riippuvaisia. Alueen pohjavesipurkaumilla on merkitystä myös lajistoltaan arvokkaaseen Satakoskenojaan.

Hyppärän harjualueen Natura-alue on noin 1,5 km ampumaradasta kaakkoon. Lähin luonnonsuojelualue on 900 m radan pohjoispuolella sijaitseva Pellonpään suojelualue.

Ampumarata-alueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis-, asema- tai ranta-asemakaavoja. Varsinais-Suomen maakuntakaavojen yhdistelmässä aluetta koskevat maa- ja metsätalousvaltaisen alueen ja pohjavesialueen merkinnät. Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavassa pohjavesialueen suunnittelumääräyksessä on todettu seuraavaa: suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta.

HAKEMUKSESSA ESITETYT ASIAT

Yleiskuvaus toiminnasta

Rata-alueella on ollut ampumistoimintaa 1920-luvulta alkaen, jolloin se toimi suojeluskunnan ampumaratana. Ampumaradan nykyiset lajiradat on

perustettu vuosien 1965–1995 välillä. Ampumaradalla on kolme trap-rataa (radat 1-3 etelästä pohjoiseen), joista pohjoisella radalla 3 sijaitsee myös 75 m/100 m hirvirata.

Kiikalan ampumaradalla harjoittelevat pääasiassa Kiskon piirin riistanhoitoyhdistyksen jäsenet ja rhy:n piirissä toimivien seitsemäntoista metsästysseuran jäsenet sekä muut metsästys-, harraste- ja kilpa-ampujat. Radalla on vuosittain noin 1100 henkilökäyntiä, joista noin 830 on Kiikalan Metsästysyhdistyksen haulikkojaoston jäsenten käyntejä ja noin 280 seuran ulkopuolisten henkilöiden käyntejä. Hirviradalla on noin 450 henkilökäyntiä vuodessa, joista seuran ulkopuolisia on noin 70. Radalla järjestetään noin 4-6 kilpailua vuodessa, joista 1 on hirviradalla ja loput haulikkoradoilla. Hirviradalla järjestetään vuosittain 6-7 ampumakoetta, joissa on yhteensä noin 150 suoritusta ja 600 laukausta vuodessa.

Radalla on vakiotoiminnan lisäksi pienimuotoisesti kohdistettu haulikkoa kohdistustauluun ja mahdollistettu pienimuotoinen pistooliharjoittelu tullin virkamiehille. Tätä toimintaa halutaan jatkaa hirviradalla, aiemmin sitä on tehty radan koillisosassa radan 2 ampumapaikan pohjoispuolella.

Tiedot ampumaratojen toiminnasta ja laukausmäärät

Kolmella haulikkoammunnan trap-radalla voidaan ampua kansallista trapia, metsästystrapia ja automaattitrapia. Tällä hetkellä ampumaradalla ammutaan kansallista trapia ja vähäisissä määrin automaattitrapia. Ratojen ampumasektori on 60 astetta ja ampuminen tapahtuu kohti luonnonrinteitä. Nykyiset ja hakemuksen mukaiset laukausmäärät on esitetty taulukossa.

Lajirata	Laukauksia vuodessa nykyisin, tuhansiin pyöristäen	Laukauksia vuodessa tulevaisuudessa enintään, arvio
1, trap	10 000	11 600
2, trap	50 000	57 900
3, trap	28 000	32 400
3, hirvi	7000	8100

Rata 1: trap-rata

Eteläisin rata on vuonna 1993 perustettu trap-rata. Ampumasuunta on lounaaseen.

Rata 2: trap-rata

Keskirata on perustettu vuonna 1965 skeet-radaksi ja muutettu 1981 trap-radaksi. Ampumasuunta on etelälounaaseen.

Rata 3: hirvirata 75/100 m ja trap-rata

Pohjoisin rata. Hirvirata on perustettu 1965 ja trap-rata 1995. Hirviradan maalialueen luona on betoninen näyttösuoja ja kiskot, joita pitkin liikkuvan hirven maalitaulu liikkuu. Taustavallina toimii luontainen rinne. Ampumapaikalla on melueristämätön katos. Radalla ammutaan myös trapia. Ampumasuunta on pohjoisluoteeseen.

Kiikalan ampumaradan käyttöajat

Radan nykyiset toiminta-ajat perustuvat Kiikalan kunnan ja Kiikalan Metsästysyhdistys ry:n väliseen vuokrasopimukseen (1.4.2013-17.3.2033):

- Kesäaika 1.4.-31.9.: ke 16–20 ja la 9–14
- Talviaika 1.10.-31.3.: la 9–14

Hakija esittää seuraavia käyttöaikoja:

Ympäri vuoden: ma-to 10–20 ja la 10–16. Lisäksi enintään kolmena sunnuntaina vuodessa voidaan järjestää kilpailut klo 9–21.

Lisäksi esitetään, että ampumarata on suljettu loppiaisena, juhannusaattona, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, jouluaattona, joulupäivänä sekä tapaninpäivänä.

Hakija perustelee toiminta-aikojen laajentamista mm. sillä, että nykyisillä toiminta-ajoilla osallistujien on vaikea päästä harjoittelemaan riittävästi. Hakija arvioi, että haetuilla toiminta-ajoilla ampumaradalla olisi kolme nykyisenkaltaista harjoitusvuoroa viikossa, minkä lisäksi olisi mahdollisuus varata erillisiä vuoroja. Uusiin käyttöaikoihin siirtyminen voisi nostaa lievästi kävijämääriä ja tuoda hieman uusia käyttäjiä radalle. Keskimääräinen mahdollinen aukioloaika vuositasolla nousee tasolta keskimäärin 1 h päivässä tasolle keskimäärin 6,6 h päivässä. Tyypillinen toiminta-aika nousee tasolta keskimäärin alle tunti päivässä arviolta tasolle alle 2 h päivässä.

Veden hankinta ja viemäröinti

Radalle ei tule juoksevaa vettä eikä se ole vesi- tai viemäriverkoston piirissä. Radalla on kuivakäymälä, jota ei tällä hetkellä käytetä. Tulevaisuudessa radalle aiotaan rakentaa asianmukaisesti eristetty kuivakäymälä. Juomavesi tuodaan kantovetenä. Radalla oleva rengaskaivo on erittäin huonokuntoinen eikä ole käytössä, ja sen rakenteet aiotaan poistaa tulevaisuudessa kokonaan.

Liikenne ja turvallisuus

Ampumaradalle saapuminen tapahtuu Komisuonkaaren ja sen jälkeen Komisuonkaari 101 ja Nalkintie 147 kautta yhdistyvän yksityistien kautta (riistanhoitoyhdistys hoitaa yksityistien ylläpitoa). Suurimmat liikennemäärät ampumaradalle painottuvat aikavälille touko-elokuu, jolloin radalle ajaa keskimäärin n. 45 autoa viikossa.

Ampumarata-alue on rajattu reunanauhalla, jonka kunto tarkastetaan säännöllisin väliajoin. Ampumaradalle on laadittu järjestyssäännöt, joissa määrätään radan käytöstä ja käytön rajoituksista. Hakija esittää, että järjestyssäännöt ja kyltit tullaan päivittämään vastaamaan ympäristölupaa, kun lupa on lainvoimainen. Myös ratavalvojan yhteystiedot löytyvät rata-alueella sijaitsevasta ilmoitustaulusta.

Ympäristökuormitus ja sen vähentäminen

Tiedot melusta ja sen vähentämisestä

Ampumaradalle on laadittu 30.11.2021 ympäristömeluselvitys (HMMT Partners Oy). Selvityksen mukaan trap-ratojen enimmäismelu ($L_{A_{max}}$) ei ylitä VNp 53/1997 mukaisia ampumaratamelun ohjearvoja lähimmillä altistuvilla kohteilla. Hirviradan enimmäismelu ($L_{A_{max}}$) ylittyy neljällä vapaa-ajan asunnoksi merkityn kiinteistön piha-alueella noin 2-4 dB.

Hakija arvioi, että ei ole BAT-periaatteiden mukaista suositella ampumaradalle rakenteellisia meluntorjuntatoimenpiteitä hirviradan melun torjumiseksi. Arviolta noin 80 % laukauksista ammutaan äänenvaimenninta käyttäen mikä osaltaan pienentää meluvaikutusta. Melumallinnuksen tuloksissa äänenvaimentimen käyttöä ei ole huomioitu, sillä tulos kuvaa enimmäismelun tasoa. Yliäänipatruunoiden osuudeksi kaikista laukauksista arvioidaan 7 %, eli kivääriammunnan osuus kaikista laukauksista.

Maaperän ja pohjaveden suojele

Ampumaradan toiminta-aikana ratarakenteisiin kertynyt lyijymäärä kaikilla rata-alueilla on laskennallisesti noin 44 tonnia, josta noin 43 tonnia on

peräisin haulikkoratojen toiminnasta ja noin 1 tonni hirviradan toiminnasta. Ampumaradalla ei ole merkittävästi poistettu, seulottu tai siirretty haitta-ainepitoisia ratarakenteita. Nykyisillä laukausmäärillä, mikäli käytetään 90-prosenttisesti lyijyhauleja, ratarakenteisiin kertyy n. 1,9 tonnia lisää lyijyä vuodessa. Mikäli laukausmäärät kasvavat arvioituun mahdolliseen maksimiin 110 000 ja haulit ovat edelleen 90 % lyijyä, ratarakenteisiin vuodessa kertyvän lyijyn määrä kasvaa n. 2,2 tonniin vuodessa. Mikäli laukausmäärät kasvavat 110 000:nteen vuodessa ja Kiikalan ampumaradalla siirrytään täysin teräshauleihin, ratarakenteisiin vuosittain kertyvän lyijyn määrä laskee 98 % nykyisestä, alle 50 kilogrammaan, kohdistuen kokonaisuudessaan luodikkorataan.

Ympäristötekniset tutkimukset

Kiikalan ampumaradalla on tutkittu maaperää ja ratarakenteita vuosina 2018 ja 2020 (Ramboll Oy). Pohjavesinäytteitä on otettu vuosina 2019 (Ramboll Oy) ja 2021 (Eurofins Environment Oy). Hakemusta on pyynnöstä täydennetty 31.7.2023 Envineer Oy:n laatimalla maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnilla, jonka yhteydessä on otettu täydentäviä maaperänäytteitä vuonna 2023.

Vuosien 2018 ja 2019 tutkimustulokset on raportoitu Ramboll Oy:n ympäristövaikutusten selvitys -raportissa (27.2.2019, luonnos). Vuoden 2018 ratarakenne-/maaperänäytteet otettiin taustapenkan vallien eteen kaivetuista koekuopista. Haulien leviämisalueita ei tutkittu. Yhdessä näytteessä (Rata 2, 0,2-0,3 m) todettiin kynnsarvotason ylittävä bentso(a)pyreeni-pitoisuus. Jokaisella rata-alueella todettiin maan pinnassa runsaasti patruunojen välitulppajätettä ja kiekkojätettä. Rata-alueen kaivossa bentso(a)pyreenin ja PAH-summapitoisuuden pitoisuudet ylittivät ympäristölaatu normin. Pohjavesinäyte otettiin myös lounaassa sijaitsevasta lähteestä. Tehdyn riskitasoluokitus pisteytyksen perusteella Kiikalan ampumaradan kulkeutumisen ja ympäristöriskit ovat kohtalaisia. Maaperän ja pohjaveden suojaamiseksi ei selvitysten mukaan ole välitöntä tarvetta. Alueen päästöriskiä on mahdollista pienentää esimerkiksi siivoamalla ampumaratojen välialueita hauli- ja kiekkojätteestä tai poistamalla rata-alueen lyijypitoisia massoja.

Vuonna 2019 rata-alueen pohjoisosaan on asennettu uusi pohjaveden havaintoputki PV1 ja pohjavesinäytteenottoa on täydennetty havaintoputkilla PV1, HP5, rata-alueen rengaskaivolla sekä lähteellä. 2020 Ramboll Oy tutki ratojen haulien leviämisalueiden pintaosia. Tutkimustulokset on toimitettu hakemuksen liitteenä. Radoilta todettiin laboratorianalyyysien perusteella syvyydellä 0-10 cm vaarallisen jätteen raja-arvon ylittävä pitoisuus lyijyä (rata 1, rata 2), ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä (rata 3), antimonia (rata 1, rata 2) ja arseenia (rata 1). Syvyydellä 10-30 cm todettiin kenttämittarilla radalla 1 lyijyn alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus ja radalta 3 laboratorioanalyyysillä kynnsarvon ylittävä lyijyn pitoisuus. Tutkimuksessa ei selvitetty haitta-aineiden tilannetta todettuja pitoisuuksia laajemmalla alueella eikä syvemältä maaperästä. Tutkimustuloksiin perustuen on esitetty laskennalliset haitta-ainepitoisten massojen määrät sekä lyijyn määrä maaperässä. Laskennan mukaan radoilla olisi yhteensä noin 16 tonnia lyijyä.

Esitetyt haitta-aineiden hallintamenetelmät

Ampumaradalla esitetään toteutettavaksi ratakohtaisesti teknistaloudellisesti toteuttamiskelpoiset ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaiset riskienhallintatoimet kaikille radoille viimeistään kymmenen vuoden kuluessa ympäristöluvan lainvoiman saannista. Riskienhallintatoimia esitetään toteutettavaksi sitä mukaa, kun suunnitelmat ja resurssit niihin saadaan järjestettyä. Haulikkoradoilla voidaan toteuttaa ratakohtaisesti sopivimpia ratkaisuja, esim. yhden radan

peittäminen ja lyijyhaukikielto kahteen toiseen. Tarkoituksena ei ole toteuttaa kaikkia riskienhallintatoimenpiteitä kerralla kymmenen vuoden kuluessa ympäristöluvan lainvoiman saannista, ellei se ole teknistaloudellisista syistä tarpeen.

Hakemuksessa on esitetty seuraavat parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaiset Kiikalan ampumaradalle soveltuvat haitta-aineiden hallintamenetelmät:

Kiväärirata:

- Haitta-aineiden kulkeutumisen estäminen taustavallin kattamisella ja/tai hiekkaloukun rakentamisella.
- Vesien hallinta ja tarvittaessa puhdistaminen esim. johtamalla vedet imeytyskaivoon.

Haulikkoradat:

- Haitta-aineiden leviämisalueen pienentäminen, toteutuu jo nykyisin korkeiden luonnonvalliin vuoksi.
- Haitta-aineiden kulkeutumisen estäminen peittämällä haulien pääasiallinen leviämialue ja haulien kerääminen.
- Vesien hallinta ja käsittely, vesien johtaminen vettä eristävän peitteen kautta kootusti imeytyskaivoon ja tarvittaessa puhdistaminen.
- Korvaavien materiaalien käyttö, lyijyhaukien käyttökielto ja siirtyminen lyijyttömiin hauleihin, tyypillisesti teräshauleihin.

Tiedot syntyvistä jätteistä sekä niiden määristä ja käsittelystä

- Haulikon hylsy: noin 880 kg vuodessa. Viedään ampumaradan omaan sekajätekeräyspisteeseen Komisuonkaarella.
- Pahvijäte: noin 100 kg. Viedään samaan keräyspisteeseen kuin hylsytkin.
- Käymäläjäte: Ei synny tällä hetkellä. Tulevaisuudessa käymäläjätteet viedään asianmukaiseen käsittelypaikkaan pohjavesialueen ulkopuolelle.
- Kiväärin hylsy: noin 62 kg, kerätään ampujien toimesta uudelleen käytettäväksi tai kierrätettäväksi.
- Ehjänä säilyneitä kiekkoja kerätään 2–4 kertaa vuodessa uudelleen heitettäväksi.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Hakemuksessa esitetään, että BAT-oppaan mukaan rata luokitellaan perustason radaksi. Riskienhallintatoimenpiteet on suunniteltu kuitenkin varovaisuusperiaatetta noudattaen kohonneen pohjaveden pilaantumisen riskin (2b) luokituksen mukaisesti. Kohtalaisen riskin radoilla tulee tehdä kohdekohtaisesti soveltuvia toimenpiteitä ympäristöriskin hallitsemiseksi sekä seurata kuormitusta laukausmäärien avulla ja tarkkailla toiminnasta aiheutuvaa kulkeutumisriskiä lähialueelle. Taustavallit toteuttavat luonnonolosuhteiden johdosta itsessään BAT-oppaan mukaisen haulien leviämisalueen rajoittamisen.

Hakemuksen mukaan Kiikalan ampumaradalla ei ole tarvetta toteuttaa erityisiä meluntorjuntatoimenpiteitä. Korkeat luonnonrinteet estävät tehokkaasti melun leviämistä. Haulikkoammunnan laukausmäärien rajoittamiselle meluhaittojen vähentämiseksi ei ole perusteita. Kivääriammunnan laukausmäärät ovat niin vähäiset, eivätkä voi realistisesti kasvaa merkittäväälle tasolle, että niiden laukausmäärän rajoittamiselle olisi perustetta.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Melun vaikutus

Hakija arvioi, ettei ympäristömeluselvityksen perusteella haetusta toiminnasta aiheudu meluhaittaa lähimmille häiriintyville kohteille ja tästä syystä Kiikalan ampumaradalla ei ole tarvetta toteuttaa erityisiä meluntorjuntatoimenpiteitä.

Vaikutukset maaperään, pinta- ja pohjavesiin sekä ilmanlaatuun

Ampumaradan ei arvioida muodostavan lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä riskiä maaperän tai pohjaveden pilaantumiselle. Pitkän aikavälin riskit on hallittavissa riskienhallintatoimenpiteillä. Sijaintinsa johdosta Kiikalan ampumarata ei aiheuta vesistön pilaantumisen riskiä. Päästöt ilmaan ovat paikallisia eikä rata-alueelta peräisin oleva pöly leviä tuulen mukana pitkiä matkoja.

Tiedot käyttötarkkailusta ja raportoinnista

Käyttöä seurataan pitämällä kirjaa toiminta-ajoista sekä laukausmääristä radoittain ja asetyypeittäin. Ampumaradan melupäästöä tarkkaillaan laukausmäärien perusteella. Haitta-aineiden kertymistä ratarakenteisiin seurataan laukausmäärien seurannan avulla vuositasolla. Koska ampumaradan toiminta jatkuu, on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista jättää ratarakenteet paikoilleen. Kierrätykseen toimitetuista jätemääristä tullaan pitämään kirjaa.

Siihen saakka, kunnes tarpeelliset toimenpiteet on suoritettu kaikilla radoilla, esitetään pohjaveden laatua seurattavaksi havaintoputkesta PV1 kerran vuodessa. Vesinäytteestä esitetään analysoitavaksi Pb, As, Cu, Zn, Sb (liukoiset pitoisuudet), sameus, pH, happipitoisuus, lämpötila ja orgaanisen aineksen pitoisuus. Toimenpiderajaksi esitetään ensisijaisesti lyijyn ympäristölaatu normia 5 µg/l (liukoinen pitoisuus), joskin myös mahdolliset muut merkittävät muutokset pohjaveden laadussa huomioidaan. Mikäli ennalta määritetty toimenpideraja ylittyy toistuvasti, arvioidaan uusintanäytteenoton tarvetta tai riskien hallintatoimenpiteiden aikaistetumpaa toteutusta. Mikäli tihennetyn tarkkailun perusteella aiempi toimenpiderajan ylitys on yksittäinen poikkeus, jatketaan vuotuista tarkkailua. Mikäli tihennetty tarkkailu viittaa haitta-aineiden liikkuvuuden lisääntymiseen, siirrytään ampumaradalla toteuttamaan riskienhallintatoimenpiteitä.

Kokonaisuudessaan tarkkailun tuloksista kootaan vuosiraportti, joka toimitetaan valvovalle viranomaiselle vuosittain.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on kuulutettu Salon kaupungin Internet-sivuilla 17.5.2022 sekä julkaisemalla Salon Seudun Sanomissa ilmoitus 19.5.2022. Asianosaisille (70 kpl) on lähetetty tiedoksi luvan vireilläolosta tavallisena kirjeenä. Salon kaupunki maanomistajana ilmoitti 18.5.2022, ettei sillä ole huomautettavaa hakemuksesta.

Lausunnot

Lausuntoa pyydettiin Liikelaitos Salon Vedeltä, Salon kaupungin maankäyttöpalveluilta, Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollolta, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueelta, Varsinais-Suomen liitolta ja Lounais-Suomen poliisilaitokselta. Salon kaupungin maankäyttöpalvelut ilmoitti 6.7.2022 ettei sillä ole tarvetta antaa asiasta lausuntoa.

Lounais-Suomen poliisilaitos, 7.6.2022:

Poliisilaitoksella ei ole huomautettavaa hakemuksen suhteen.

Liikelaitos Salon Vesi, 17.6.2022:

Kiikalan ampumaradan toiminnan pitkään historiaan nähden ympäristöluvan myöntämisestä ja toiminta-aikojen laajentumisesta ei todennäköisesti aiheudu merkittävää lisääntyvää ympäristön tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Ympäristöluvan avulla ampuradan toiminnalle saadaan selkeät lupamääräykset, jotka edesauttavat pohjaveden suojelua ja veden käyttökelpoisuuden säilymistä.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolto, 17.6.2022:

Ampumaradan toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (melu, talousveden laatu). Toiminnasta ei saa aiheutua melua, joka ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa STM:n asetuksen 545/2015 mukaiset sisämelun toimenpiderajat. Toiminta ei saa vaarantaa lähimpien talousvesikaivojen vedenlaatua. Ympäristöterveydenhuoltoon ei ole tullut yhteydenottoja ampumaradan aiheuttamista häiriöistä.

Varsinais-Suomen liitto, maankäyttöjaosto, 20.6.2022:

Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on merkitty Maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi sekä pohjavesialueeksi. Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät puolustusvoimien ja ampumaratatoiminnan alueet on osoitettu ea-kohdemerkinnöin. Ampumaratoja ei ole osoitettu pohjavesialueille. Alueen soveltuvuus ampumaratatoimintaan ratkaistaan meneillään olevassa ympäristölupaprosessissa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue, 22.6.2022:

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että hakemuksen tarkoittama ampumarata aiheuttaa merkittävän riskin Komisuon pohjavesialueen pohjaveden laadulle ja lievästi kohonneita metallipitoisuuksia on havaittu ampumaradan pohjaveden havaintoputkessa, ympäristön talousvesikaivoissa ja pohjavesimuodostumasta purkautuvassa pohjavesilähteessä. Myös maaperän pintaosissa on havaittu laaja-alaisesti metalleja ja paikallisesti PAH-yhdisteitä pitkäaikaisen toiminnan seurauksena. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ampumarata aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa, jota ei ainakaan haulikkoammunnan osalta voida kokonaan sulkea pois. Mikäli toimintaa jatketaan, maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riski kasvaa.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavalle ampumaratatoiminnalle ei tule myöntää lupaa. Mikäli lupa kuitenkin myönnetään, se tulee myöntää määräaikaisena ainakin haulikkoratatoimintojen osalta ja korkeintaan viideksi vuodeksi. Määräaikaisena myönnettävässä luvassa haulikkoammunnassa tulee siirtyä kokonaisuudessaan teräshaulien käyttöön viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä. Määräaikaisen luvan myöntämismahdollisuutta arvioitaessa on harkittava, kuinka alueen maaperässä jo olevat jätteet ja maaperän pilaantumiset kunnostetaan.

Teräshaulit eivät nykyisten tutkimusten mukaan ole välttämättä ratkaisu maaperä- ja pohjavesiriskien vähentämiseksi. Valmiiksi lyijykuormittuneissa maissa teräshaulien lisäys saattaa nopeuttaa maassa jo olevan lyijyn liukenemista ja nopeuttaa maassa jo olevan lyijyn

liukenemista. Teräshauleihin siirryttäessä myös raudan ja mangaanin kuormitus voi lisääntyä. Teräshaulit sisältävät pieniä pitoisuuksia epäpuhtauksia kuten metalleja.

Ottaen huomioon ampuradan sijainti harjulla erikoisessa luonnonmuodostumassa (suppa), ampumaratojen taustavalliksi kutsuttuja luonnontilaisia supan reunoja ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan voida pitää hakemuksessa esitettyinä ratarakenteina, jotka voitaisiin säännöllisesti tai toiminnan loputtua riskiperusteisesti poistaa maaperä- ja pohjavesiriskien vähentämiseksi. Kyseessä on luonnontilainen maaperä harjusupan rinteessä.

Arvio maaperän pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta tulee tehdä ennen lupakäsittelyn jatkamista. Arvio tulee toimittaa Varsinais-Suomen ELY-keskukselle. Mikäli alueen todetaan riskinarvion perusteella olevan pilaantunut, tulee puhdistamisesta tehdä ympäristösuojelulain 136 §:n mukainen ilmoitus ELY-keskukselle.

Osa haulikkoradan hauleista on pudonnut naapurikiinteistöjen alueelle. Tästä voi aiheutua yksityisen edun loukkaus ja ympäristönsuojelulain 16 §:n tarkoittamaa maaperän pilaantumista. Haulien putoaminen naapurikiinteistöille tulee estää, ellei siihen ole sopimusta kiinteistön omistajan kanssa.

Pienimuotoinen kivääriradan toiminta saattaa ennalta arvioiden olla järjestettävissä siten, että pilaantumisriskiä saadaan vähennettyä lupamääräyksin. Kivääriradankin toiminnan jatkaminen edellyttää maaperäsuojauksen rakentamista ampumaradalle ja ennen rakentamista tehtävää maaperän kunnostustarpeen laajuuden arviointia ja maaperän kunnostamista. Kivääriradan taustavallit tulee varustaa teknisillä ratkaisuilla, kuten taustavallin kattamisella tai esim. bentoniitista tehtävällä tiiviillä suojausrakenteella, joilla vähennetään luodeista peräisin olevien metallien joutumista taustavalleihin ja maaperään ja pohjaveteen. Koska suppakuopassa haitta-ainepitoisten vesien johtaminen pohjavesimuodostuman ulkopuolelle on teknisesti erittäin haasteellista järjestää, kivääriradan maalialue tulisi kattaa suotovesien vähentämiseksi. Ennen kivääriradan taustavallin rakentamista taustavallista tulee seuloa luotiromu pois. Maa-ainekset, joissa haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjeavot, tulee toimittaa käsiteltäväksi pilaantuneena maa-aineksena asianmukaiseen käsittelypaikkaan.

Jatkossa, mikäli lupa myönnetään, on luotijätteet, kuten hylsy sekä kiekko- ja pakkausjätteet kerättävä säännöllisesti jäteastioihin ja toimitettava käsiteltäväksi hyväksytyihin vastaanottopaikkoihin ja hyödyntämiskelpoiset jätteet hyötykäyttöön.

Pohjaveden laatua tulee tarkkailla kerran vuodessa syksyllä alueelle asennetuista havaintoputkista, rata-alueen kaivosta, lähteestä sekä niistä kaivoista, joissa on havaittu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Näytteelle tehdään seuraavat analyysit: metallien liukoiset pitoisuudet (Sb, As, Cd, Co, Cr, Cu, Pb, Ni, Zn ja V), PAH-yhdisteet, pH, sameus, TOC. Määritysraja on analysoinnissa oltava alle pohjavedelle asetettujen ympäristölaatunormien.

Päätöksessä tulee antaa riittävät määräykset toiminnan lopettamiseen liittyen. Alueet tulee puhdistaa jätteistä ja maaperän tila ja puhdistustarve tulee selvittää lopettamisen yhteydessä uudelleen.

Muistutukset

Muistutuksia jätettiin yksi, jossa on 51 allekirjoittajaa. Allekirjoittajista 34 oli kuultu asianosaisina. Muiden allekirjoittajien osalta muistutuksessa esitetyt asiat ovat mielipiteitä.

Muistutus, 22.6.2022:

Ampumaradalle ei tule myöntää ympäristölupaa, joka mahdollistaisi laajennetun toiminnan. Allekirjoittaneet vastustavat hakemuksessa esitettyjä ampuma-aikoja ja kävijämäärän pysymistä nykytasolla tai jopa sen kasvattamista. Pienimuotoista ampumatoimintaa ei vastusteta. Se tarkoittaisi paluuta alkuperäiseen toimintamalliin, jossa ampumapäiviä on kaksi viikossa ja laukausten määrä vuosittain noin 20 000. Rata toimisi näin lähinnä sen alkuperäisessä tarkoituksessa, eli se palvelisi paikallisia metsästäjiä ja pientä ampumaharrastajien joukkoa. Lupa laajennettuun toimintaan ilman erittäin tehokkaita ja välittömästi käyttöön otettuja teknisiä ratkaisuja merkitsisi alueen asukkaille suurta meluhaitan lisääntymistä ja ympäristöriskejä.

Muistutuksessa todetaan hakemuksesta mm. seuraavaa:

- Radan toimintaa on laajennettu omatoimisesti moninkertaiseksi viimeisen reilun 20 vuoden aikana. Radalla ei ole käytössä minkäänlaista ympäristöhaittoja vähentävää tekniikkaa. Hakemuksessa toivotaan myös hyvin pitkiä siirtymäaikoja ympäristöä suojelevan tekniikan käyttöönottoon, vaikka toiminta on ollut laajaa ja ympäristöä kuormittavaa jo parinkymmenen vuoden ajan.

- Kaivoja on huomattavasti hakemuksessa esitettyä (2-8 rengaskaivoa) enemmän, myös useita vakiasuntojen kaivoja. Alueella ei ole kunnallista vesijohtoa, joten jokaisella alueen kiinteistöllä on oma kaivo. Lähin vakiasukkaan kaivo sijaitsee 350 m päässä ampumaradasta ja 700 m säteellä ampumaradasta on useita kaivoja. Hakemuksessa on esitetty, että lähimmät talousvesikaivot sijaitsevat noin 600-700 m radan keskipisteestä luoteeseen.

- Kuvaan 5 on merkitty kaksi lähdettä, mutta lähteitä on useita myös ampumaradalta pohjoiseen Satakosken joen lähistössä.

- Vaikka radalla sijaitsevan rengaskaivon vesi ei olisi vielä varsinaista pohjavettä, niin alueen vesissä on liukoissa muodossa olevaa lyijyä ja muita haitta-aineita. Tämä nostaa riskiä niiden päättymisestä pohjaveteen. Rambollin ympäristöraportissa isoksi riskiksi nostettiin pieni etäisyys pohjaveteen.

- Hakemuksessa on esitetty, että kilometrin säteellä ampumaradan keskipisteestä sijaitsee 7 asuinrakennusta ja 13 loma-asuntoa. Muistutuksessa todetaan, että vakiasuntoja on 10 ja hieman yli kilometrin päässä vielä useampi lisää. Loma-asuntoja on ainakin 14 ja hieman yli kilometrin päässä 10-14 lisää.

- Meluhaittoja ei ole mitattu vaan esitetty ainoastaan mallinnukseen perustuvia väitteitä meluhaitoista. Todelliset melutasot ovat huomattavasti korkeampia. Yli 65 dB melutasojakin on mitattu joillakin kiinteistöllä. Ympäristössä, jossa taustamelun taso on yleensä matala, suhteellisen matalatkin ampumamelun dB-tasot koetaan häiritseväksi.

- Alueen asukkaat ovat yrittäneet vuosia keskustella meluhaitoista, joita toiminnan omatoiminen laajentaminen on aiheuttanut, mutta ilman tulosta. Osa melusta valittaneet ovat saaneet osakseen erittäin rajua palautetta.

- Ympäristölupahakemuksessa esitetyt ampuma-ajat tarkoittaisivat lähes päivittäistä ampumamelua. Tämä alentaisi jo selvästi alueen kiinteistöjen myyntiarvoja.

- Kaivosta pumpattiin vettä noin 15 minuuttia ennen näytteenottoa, pumppauksen jälkeen vedenpinta oli lähellä aloitustasoa, joten kaivon veden kohonneet lyijy-, bentso(a)pyreeni- ja antimonipitoisuudet eivät johdu kaivossa pitkään seisoneesta vedestä, johon olisi esim. liuenut lyijyä kaivosta löytyneistä hauleista. Kaivon vesinäyte kertoo siitä, että alueen vajovesissä on lyijyä ja muita haitta-aineita liuenneessa muodossa. Tämä on iso riski lähellä pintaa sijaitsevan pohjaveden kannalta. Jos Trap2

radalla orsivesi/pohjavesi on vain noin metrin päässä pinnasta, pitäisi alueella ehdottomasti olla kaivo näytteenottoa varten.

- Ympäristövaatimukset ovat olleet voimassa jo yli 20 vuotta. Mikään muu ympäristöriskejä sisältävä toiminta ei voi edes haaveilla näin pitkistä soveltamisajoista.

- Kerätäänkö toiminnanharjoittajalta vuosittain takuurahastoa, jolla varmistetaan radan kunnostus toiminnan loppumisen jälkeen? Radan kunnostuskustannukset voivat nousta miljooniin.

- Hakemuksen mukaan ampumarata-alueen pinta-ala on noin 1,2 ha. Kuitenkin ampumaradan kiinteistön koko on 8,3 ha, varsinaisen kentän koko noin 2,5 ha ja haulien leviämisalue noin 2,7 ha. Haulien leviämisalueen koko on suuntaa antava ja sisältää myös alueet, joille jää hienojakoisempaa lyijypölyä.

- Satakoskenoja sijaitsee noin 400 m päässä ampumaradan pohjoisosasta. Satakoskenoja on arvokas kirkasvetinen luonnonoja, jossa elää elinvoimainen purotaimenkanta ja oja tarjoaa purotaimenille sorapohjaisia kutupaikkoja ampumaradan lähistöllä. Käytännössä kaikki ampumaradalla muodostuva pohjavesi purkautuu Satakoskenojaan eri reittejä.

- Taulukossa päästöpotentiaaliksi on arvioitu 8, mikä on kohtalaisen ylärajalla. Jos radalla on lyijyä 50 tonnia mikä on hyvin todennäköistä, niin silloin päästöpotentiaali on jo suuri. Riskien realisoitumisen vakavuudesta on annettu yksi piste. Tämän pitäisi ehdottomasti olla 4, koska alueella on useita kaivoja.

- Jos ampumaradalle myönnetään ympäristölupa, se tulee myöntää selvästi nykyistä suppeammalle toiminnalle. Esim. yhdelle haulikkoradalle ja yhdelle kivääriradalle, käyttö rajoitetaan pariin päivään viikossa ja laukausten määrä noin 20 000 laukaukseen vuodessa.

- Koska koko ampumaradan alue on pohjaveden muodostumisaluetta, tulisi alueen aiheuttamaa ympäristöriskiä pienentää poistamalla alueelle vuosikymmenien aikana kertynyttä lyijyä.

- Ilmakuvien perusteella Trap3 radan aluetta on tasattu ja ampumapenkkaa kaivettu vuoden 2014 jälkeen. Onko penkassa olleet haulit seulottu maamassasta vai ovatko haulit ja kiekkojen palaset tasatun kenttämään seassa?

Mielipiteet

Edellä mainittujen ei-asianosainten allekirjoittajien lisäksi mielipiteitä jätettiin kahdeksan kappaletta. Näissä mielipiteissä ympäristöluvan myöntämistä Kiikalan ampumaradalle kannatettiin vahvasti. Mielipiteissä todettiin mm., että Kiikalan rata on tärkeä sijaintinsa puolesta, haulikkoratojen määrä Varsinais-Suomessa on vähäinen. Kiikalan rata on tunnettu kaikkien metsästäjien ja urheiluampujien kilpailu- ja harrastusratana. Rata on hyvin hoidettu ja tarjoaa hyvät puitteet harjoitteluun ja kilpailuihin. Radan käyttöaikojen laajentaminen on mielipiteiden mukaan harjoittelumahdollisuuksien turvaamisen näkökulmasta olennaista.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine saaduista lausunnoista, muistutuksesta ja mielipiteistä. Hakija on antanut vastineen 31.7.2023.

Vastine Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollon lausuntoon:

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen lausunnossa viitataan melun osalta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen (545/2015). Ampumaradoilla ei tavanomaisesti tarkastella ampumaratamelun aiheuttamaa sisämelua eikä melutasoja siten verrata asumisterveysasetuksen sisämelun toimenpiderajoihin. Tavallisten asuinrakennusten ja vapaa-ajan rakennusten ulkovaipan tuottama äänitasoeroetus eli vaimennus on pienikaliiperisten aseiden (kiväärit, pistoolit, haulikot) melun taajuusalueella niin suuri, että sisämelua ei ole tarpeen tarkastella erikseen. Rakennusten

ulkovaipan A-äänitasoerotuksen voidaan arvioida varovaisestikin olevan vähintään 20 dB. Jos asiaa kuitenkin tarkastellaan teoreettisesti, päivittäisen laukausmäärän tulisi olla hyvin suuri, jotta keskiäänitason päiväajan (klo 7–22) toimenpideraja 35 dB ylittyisi. Yöaikaan (klo 22–7) ei ammuta lainkaan, joten yöajan toimenpideraja (30 dB) ei voi ylittyä, eikä unen tai levon häirintään liittyvää terveyshaittaa aiheudu.

Kiikalan ampumaradalle on esitetty tehtävän riskinhallintatoimenpiteitä, joilla hallitaan vähäistä pohjavesiriskiä. Lisäksi hakemuksessa on esitetty tarkkailtavan pohjaveden laatua ampumaradan havaintoputkesta kerran vuodessa. Havaintoputki sijaitsee huomattavasti lähempänä ampumarataa, kuin lähimmät talousvesikaivot. Siten hakija katsoo näiden toimenpiteiden olevan riittävät myös talousvesikaivojen tarkkailun ja suojelun osalta.

Vastine Varsinais-Suomen liiton lausuntoon:

Hakija pyytää huomioimaan, että se, että ampumarataa ei ole merkitty maakuntakaavaan tai että paikalla on jokin muu merkintä ei automaattisesti tarkoita sitä, etteikö ampumarata voisi toimia kyseisellä paikalla.

Vastine Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon:

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin perusteella Kiikalan ampumaradan toiminnasta ei aiheudu lyhyen aikavälin (vuosikymmeniä) riskiä tai riskiä, joka ei olisi hallittavissa. Lyijyn osalta haitta-aineiden kulkeutumista tapahtuu vajaan 80 000-1,7 miljoonan vuoden aikana.

Hakija huomauttaa, että se, että pohjavesinäytteissä on todettu määritysrajat ylittäviä pitoisuuksia, ei tarkoita, että toiminnasta olisi aiheutunut haitta-aineiden kulkeutumista pohjaveteen. Nykymenetelmillä määritysrajat ovat hyvin alhaiset, eikä siten voida aina puhua kohonneista pitoisuuksista. Esimerkiksi kaivovesinäytteiden liukaisen lyijyn pitoisuudet ovat vuonna 2021 toteutetussa näytteenotossa olleet välillä 0,12–0,57 µg/l. Tulosten voidaan todeta olevan pohjavedelle normaalilla tasolla, sillä esimerkiksi Geologian tutkimuskeskuksen tekemässä koko Suomen kattaneessa kaivovesitutkimuksessa suomalaisten porakaivojen keskimääräinen liukoinen lyijypitoisuus on ollut 0,42 µg/l, ja samassa tutkimuksessa 11,4 %:ssa porakaivoista havaittiin lyijypitoisuuden olevan yli 1 µg/l (Lahermo ym. 2002).

Kiikalan ampumaradalta on tähän mennessä otettu vain vähän näytteitä, sillä säännöllistä tarkkailua ei ole tähän mennessä ollut. Ympäristöluvassa määritettävän tarkkailun myötä ampumarata saataisiin säännöllisen tarkkailun piiriin. Pidemmän aikavälin seurannalla voitaisiin luotettavammin saada pitkän aikavälin tietoja ampumaratatoiminnan vaikutuksista pohjaveteen. Hakija huomauttaa, että toiminnalle on haettu toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa. Tavoitteena on ampumaradan pitkäjänteiden ylläpito ja kehittäminen. Toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa tuo toiminnan jatkumiselle paremmat edellytykset ja mahdollistaa pitkäaikaisten investointien tekemisen sekä ympäristövaikutusten seurannan. Kyseisellä seurannalla voidaan havainnoida mahdollisia muutoksia alueelle vuosisadan aikana jo syntyneen kuormituksen vaikutuksissa ja tarvittaessa reagoida asiaan. Mikäli lupa on voimassa vain muutaman vuoden, on selvää, että ei ole halua ja mahdollisuuksia tehdä kalliita investointeja. Hakija haluaa korostaa, ettei toiminnan jatkuminen haulikkoradoilla lisää kuormitusta johtuen lyijyhaulikiellosta eikä myöskään olemassa oleva riski poistu vaikei toiminta jatkuisi.

Ympäristölupahakemuksen liitteenä on toimitettu tutkimustulokset teräshaulien koostumuksesta. Niiden perusteella teräshaulit sisältävät merkityksettömän määrän muita metalleja kuin rautaa. Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) aineistojen perusteella lyijyllä ja teräksellä ei ole yhteisvaikutuksia. Tutkimuksissa on todettu, että teräshaulien käyttö voisi

jopa vähentää lyijyn kulkeutumista, sillä rautahydroksidi toimii tehokkaana sitovana tekijänä lyijylle.

AMPY- ja BAT-oppaiden mukaan ampumaradan pintamaa on ratarakennetta. BAT-oppaassa on todettu ratarakenteesta seuraavaa: ”Erillinen rakennettu taustavalli tai ampumaradan taustavallina käytetyn rinteiden pintaosa ovat osa ratarakennetta.” Tyypillisesti haitta-ainepitoisuudet rajoittuvat aivan ylimpään pintakerrokseen. Tämä on havaittavissa myös Kiikalan ampumaradalle tehdyissä tutkimuksissa. Useissa ampumaratatoimintaa koskeissa tutkimuksissa ja riskinarvioinneissa on todettu, että ampumaratametallien kulkeutuminen on tyypillisesti erittäin hidasta erityisesti pH:ltaan neutraaleissa olosuhteissa. Laskennallisten tulosten perusteella haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveteen on erittäin hidasta. Haitta-aineet, jotka ovat liukoisemmassa muodossa, eivät puolestaan ylitä Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisia ohjearvotasoja.

Alueella toiminut kesäteatteri ei ole järjestänyt näytöksiä ampumaradalla vuoden 2017 jälkeen.

Haulien leviämisestä on tehty sopimus naapurikiinteistön omistajan kanssa. Ympäristölupahakemuksessa oli nostettu esiin luotiaseradoille soveltuvia BAT-oppaan mukaisia haitta-aineiden hallintakeinoja. Hakija tarkentaa esitystään hirviradan rakenteista seuraavasti: hirviradan taustavallin haitta-aineita tullaan hallitsemaan estämällä sade- ja sulamisvesien pääsy taustavalliin luotien iskemäalueella. Tämä esitetään toteutettavan joko kattamalla tai peittämällä taustavallin iskemäalue. Estämällä veden pääsy kontaktiin luotien kanssa, ehkäistään vajovesien syntyä ja haitta-aineiden mahdollista kulkeutumista. Toimenpiteellä siis katkaistaan kulkeutumisreitti. Rakenteella hallitaan myös jo aiemmin taustavalliin kertynyttä kuormitusta. Haulikkoradoilla esitetään siirryttävän lyijyttömien haulien käyttöön. Nykytietämyksen valossa lyijyhaulien korvaaja on teräshaulit. Teräshauleihin siirtymisen jälkeen haulikkoradoille ei aiheudu uutta lyijykuormitusta. Nykytietämyksen valossa teräshaulit sisältävät merkityksettömän määrän muita metalleja kuin rautaa eikä teräshauleilla ja lyijyhauleilla ole yhteisvaikutuksia. Siten nyt luvittava toiminta aiheuttaa vain vähän uutta kuormitusta keskittyen kivääriradalle. Kivääriradan kuormitusta voidaan hallita esitetyillä toimenpiteillä. Radan historian aikana syntynyt kuormitus ei poistu, vaikka toiminnalle ei myönnettäisi ympäristölupaa.

ELY-keskuksen lausunnossa viitatus ympäristövaikutuksen selvitysraportin kuvien ottamisen jälkeen radalla on siivottu ja lausunnossa esiin nostettua kiekkomurskaa ja välitulppia on toimitettu asianmukaisesti vastaanottoaikaan. Pakkausjätteet ja hylsyt on tähänkin saakka kerätty ja toimitettu hyväksytyihin vastaanottoaikoihin. Ampumaratatoiminnan vaikutuksia kuvaavat seuraavat metallit; Pb, Sb, As, Cu ja Zn. Koska ampumarata-alueella on ollut toimintaa jo suojeluskunnan ratana, on perusteltua ottaa mukaan seurantaan myös Ni. Sen sijaan muiden lausunnossa mainittujen metallien säännölliselle tarkkailulle ei ole ampumaratatoiminnan johdosta tarvetta. PAH-yhdisteet ovat heikkoliukoisia ja sitoutuvat tehokkaasti kiekkomurskaan. Siten PAH-yhdisteiden säännölliselle analysoinnille ei ole tarvetta.

Tarkkailupisteiden osalta hakija toistaa Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollolle lausumansa: Hakemuksessa on esitetty tarkkailtavan pohjaveden laatua ampumaradan havaintoputkesta kerran vuodessa. Havaintoputki sijaitsee huomattavasti lähempänä ampumarataa, kuin lähimmät talousvesikaivot. Siten hakija katsoo näiden toimenpiteiden olevan riittävät myös talousvesikaivojen tarkkailun osalta.

Vastine muistutukseen:

Hakijalle jää epäselväksi kaikkien muistutuksen allekirjoittaneiden asianosaisuus nyt käsiteltävään asiaan. Hakemuksen liitteessä 17 oli esitetty rajanaapurit sekä kiinteistöt, joilla melun ohjeavo ylittyy. On selvää, että kaikkien muistutuksen allekirjoittaneiden vakituisilla tai vapaa-ajan asunnoilla ei ylity melun ohjeavot, joten meluvaikutusten perusteella kyseiset kiinteistöt eivät olisi ympäristönsuojelulain 43 §:n tarkoittamalla tavalla asianosaisia, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea. YSL:n 43 §:n mukaan muut kuin asianosaiset voivat muistutuksen sijaan esittää mielipiteensä.

Hakemuksessa on esitetty ampumaratojen BAT-oppaan mukaisia haitta-aineiden riskejä pienentäviä toimenpiteitä. Hakemuksessa haetaan toteutusaikaa rakenteiden toteuttamiselle, jotta toimenpiteisiin voidaan varautua taloudellisesti. BAT-oppaan mukaisesti taloudellisen toteuttamiskelpoisuuden lähtökohtana on, että toiminnasta käyttäjälle syntyvä kustannus on verrannollinen vastaavien harrastusten kustannuksiin. Aikataulun pidentäminen ja mahdollisuuden antaminen toiminnanharjoittajalle valmistautua investointeihin saattaa merkittävästi parantaa toimenpiteiden toteuttamiskelpoisuutta. Ympäristöluvan myötä toiminnanharjoittajalle mahdollistetaan alkaa varautua mahdollisiin tulevaisuudessa tuleviin toimenpiteisiin taloudellisesti.

Alueen kaivojen osalta hakemuksessa on hieman virheellisesti kuvattu vain ampumarataan nähden oletetussa virtaussuunnassa pohjavesialueella sijaitsevien mahdollisten talousvesikäytössä olevien kaivojen määrä. Hakijan tiedossa ei ole mikä vakituinen asuinrakennus sijaitsisi 350 metrin etäisyydellä ampumaradasta.

Rambollin tutkimuksissa koekuopat on tehty ampumapaikkojen tasoon, rinteiden juureen. Koekuoppien kohdalta on myös otettu näytteitä maakerroksista, eikä niissä ole havaittu haitta-ainepitoisuuksia. Haulit ja hirviradan luodit kertyvät ampumarata-alueen rinteisiin, jotka ovat ampumapaikkojen tasoa korkeammalla. Siten alueella, johon haulit ja luodit kertyvät, on pidempi etäisyys pohjaveden pintaan. Muistutuksessa on nostettu esiin orsivesitulkintaan liittyvä perustelu. Hakemuksessa on arvioitu alueella olevassa kaivossa olevan veden olevan orsivettä, sillä pinnan korkeus on huomattavasti korkeammalla kuin ampumaradan havaintoputkessa (PVP1), eikä muualla radalla ole havaittu vettä kyseisellä tasolla (79,5 m mpy). Muistutuksessa viitatussa koekuopassa vedenpinta on ollut noin tasolla 76 m mpy. Havaintoputkissa pohjaveden pinta on noin tasossa 76,5 m mpy. Myös hakemuksessa on todettu, että ampumapaikkojen maanpinnan tasolla pohjaveden pinta on 2,5–4,5 metriä maanpinnan alapuolella. Hakija kuitenkin huomauttaa, että ampumaratatoiminnan luodit ja haulit kertyvät radan rinteisiin, joissa pohjaveden pinnan ja maan pinnan välissä on huomattavasti paksumpi suojakerros.

Melumallinnuksen perusteella hirviradan toiminta ylittää melun ohjeavotasot neljällä vapaa-ajan asunnolla. Ylitykset ovat 2–4 desibeliä. Trap-ratojen eli haulikkoratoiminnasta ei aiheudu ohjeavotasojen ylityksiä. Siten ei ole perusteltua rajoittaa radan toimintaa nykyisten käyttöaikojen mukaan. (1.4.–31.9. ke klo 16–20 ja la 9–14, 1.10.–31.3. la klo 9–14). Haulikkoradoille ei ole haettu niin laajoja käyttöaikoja kuin mitä AMPY-oppaan mukaan voitaisiin pitää lähtökohtana, kun ohjeavotasot eivät ylity. Sen sijaan radan käyttöaikoja on esitetty siten, että alueelle jää edelleen viikoittain päiviä, jolloin radalla ei ole ampumista.

Melumallinnuksen on todettu kuvaavan ampumaratamelua melumittauksia luotettavammin ja asiaa on perusteltu ympäristölupahakemuksessa. Lisäksi usean muun ympäristömelun osalta mallilaskentaa pidetään yhtä pätevänä tai jopa ensisijaisena arviointimenetelmänä. Esimerkiksi liikenne- ja teollisuusmelun osalta mallintamista pidetään jopa luotettavampana ja

yleensä yksinään riittävänä tarkasteluna. Myös usean ampumaradan osalta mallilaskenta on hyväksytty riittäväksi ja jopa ensisijaiseksi melunarviointikeinoksi. Kiikalan ampumaradan melutarkastelu melumallinnuksen avulla ei siis ole poikkeava meluntarkastelu. Melumallintajat eivät ole todenneet Kiikalan ampumaradan alueen olevan sillä tavalla poikkeava, että melumallinnukset eivät alueella toimisi. Tarvittaessa hakija on valmis teettämään yksittäisen melumittauksen esimerkiksi Satakosken alueella.

Muistutuksessa esiin tuotu 36 dB (L_{Aeq}) on keskiäänitaso. Melumallinnuksessa on esitetty myös enimmäisäänitason (L_{AImax}) tulokset. Muistutuksissa on viitattu melumittauksiin, mutta hakijan tiedossa ei ole alueella toteutettuja ampumaratamelun mittausohjeen mukaisesti tehtyjä melumittauksia. Mikäli mittauksia on tehty, on niissä käytetty L_{AImax} -tasoa, johon muistuttajan viittaus 65 desibeliin viittaa. Se, että laukauksen äänen kuulee, ei tarkoita, että se ylittäisi ohjearvotasoa.

Ympäristövaikutusten ja -riskien osalta hakija viittaa toukokuussa 2023 ulkopuolisen konsultin alueella tekemiin tutkimuksiin ja pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointiin. Raportin perusteella Kiikalan ampumaradan toiminnasta ei aiheudu merkittävää riskiä ja tehtyjen tutkimusten perusteella Kiikalan alueella ei ole ampumatoiminnasta aiheutuva maaperän puhdistustarvetta. Myös ajallisen kulkeutumislaskennan tuloksena voidaan todeta, että pohjaveteen ei tule aiheutumaan sellaisia haitta-ainepitoisuuksia, että se aiheuttaisi pohjaveden kemiallisen laadun heikentymistä.

Hakija haluaa myös erikseen tuoda esiin, että vuonna 2022 Valtioneuvoston selvityksessä eduskunnalle Suomen ampumaratojen tilanteesta (VN/23649/2022, 21.12.2022) on selkeästi tunnistettu kattavan ampumarataverkoston tärkeys ja tarve lisätä ampumaratojen määrää nykyisestä noin 670:stä. Kesäkuussa 2023 julkaistuun hallitusohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi, että ulkoampumaratojen määrän tavoite on noin 1000 ampumarataa vuosikymmenen loppuun mennessä. Tämä tarkoittaa sitä, että olemassa olevien ampumaratojen määrä turvataan, eikä niiden toimintaa ajeta varmuuden vuoksi alas. Myös jo kuluneiden vuosikymmenten aikana suljettujen ratojen uudelleen avaamista selvitetään. Tätä tukee se, että Suomen ympäristökeskuksestakin on useampaan otteeseen todettu, että ympäristöhallinnossa on pidetty ampumaradoille perusteettoman tiukkaa linjaa suhteessa todellisiin riskeihin. Myös tarkemmat ympäristötekniiset tutkimukset ovat osoittaneet riskin vähäisiksi myös niillä radoilla, jotka on aiemmin suljettu oletettujen riskien takia tai varovaisuusperiaatetta noudattaen.

Lupahakemuksen täydennys 31.7.2023 ja ELY-keskuksen lausunto

Hakijaa pyydettiin 30.6.2022 täydentämään hakemusta ympäristönsuojelulain 135 § mukaisella pilaantuneisuuden ja puhdistamistarpeen arvioinnilla 30.9.2022 mennessä. Pyynnöstä hakijalle myönnettiin lisää aikaa täydennyksen toimittamiselle 30.6.2023 mennessä sekä uudelleen 31.7.2023 asti perustuen lisätutkimusten vaatimalle ajalle. Lupahakemuksen täydennys saapui 31.7.2023 ja siitä pyydettiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto. Hakemusta ei kuulutettu uudelleen hakijan täydennyksen jälkeen, sillä kyseessä oli ympäristönsuojelulain 527/2014 135 § mukainen pilaantuneisuuden ja puhdistamistarpeen arviointi, joka ei muuttanut ympäristölupahakemuksen sisältöä ja jossa toimivaltainen viranomais on ELY-keskus.

Lupahakemuksen täydennys, 31.7.2023:

Envineer Oy:n laatimassa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa on esitetty vuoden 2023 täydentävien

maanäytteiden tulokset sekä kulkeutumisaikalaskenta. Näytteitä otettiin 18 tutkimuspisteestä aiemmissa tutkimuksissa todettujen kohenneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävien alueiden sivuille sekä noin 100-200 m etäisyydelle ampumapaikoista. Kohteen pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi toteutettiin viitearvovertailuun perustuvan perusarvioinnin lisäksi kohdekohtaisella riskitarkastelulla. Toteutetun riskitarkastelun perusteella alueella voi aiheutua vähäistä haitta-aineiden kulkeutumista ympäristöön, lähinnä pohjaveteen. Toteutetun VNa 214/2007 mukaisen riskinarvioinnin perusteella kohteessa ei ole ampumatoiminnasta aiheutuvaa haittaa ympäristölle tai terveydelle. Tutkimusten perusteella Kiikalan alueella ei ole ampumatoiminnasta aiheutuvaa maaperän puhdistustarvetta.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
1.11.2023:

ELY-keskus katsoo, että riskiarviointiin olisi tullut sisällyttää myös aikaisempien tutkimusten yhteydessä saadut tulokset ja arvioida niiden vaikutus alueen pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointiin. Ampumaradan ympäristölupahakemuksen yhteydessä alueen maaperässä olevan lyijyn määräksi on arvioitu noin 44 tonnia. Riskinarvioinnissa ei ole lainkaan arvioitu miten maaperässä jo olevan lyijyn suuri määrä vaikuttaa riskitarkasteluun. Riskinarvioinnissa ei ole arvioitu orsivesiesiintymän laajuutta. ELY-keskus huomauttaa, että pohjaveden pilaamiskielto koskee myös orsivettä, joka siis on myös pohjavettä.

ELY-keskus toteaa, että esitetty pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi on puutteellinen. Arviointiraportin tuloksia voidaan kuitenkin käyttää tutkittujen alueiden maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Arvioinnissa todetuista puutteista huolimatta ELY-keskus katsoo, että raportissa esitettyjen tietojen perusteella alueen maaperän pintamaassa todetut haitta-ainepitoisuudet eivät alueen nykyisessä käytössä aiheuta ympäristönsuojelulain 133 §:n tarkoittamaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tutkittujen alueiden maaperää ei tästä syystä ole syytä pitää pilaantuneena, eikä alueella ole pilaantuneen maaperän puhdistustarvetta. Maaperän tila ja puhdistustarve tulee kuitenkin selvittää uudelleen viimeistään toiminnan loppuessa tai mikäli alueen käyttötarkoitus muuttuu. Puhdistustarpeen arvioinnissa tulee tällöin huomioida tässä lausunnossa esiintuodut puutteet.

Riskinarvioinnissa todettujen puutteiden johdosta varmaa arviota ampumarata-alueen maaperän haitta-aineiden pohjavesivaikutuksista ei voida esittää. Myös raportin riskitarkastelun lopputuloksena on todettu, että alueella voi aiheutua pitkällä aikavälillä haitta-aineiden kulkeutumista ympäristöön, lähinnä pohjaveteen. Selvitysten perusteella alueen maaperässä on monin paikoin pohjaveden kannalta riskejä aiheuttavia metallipitoisuuksia ja alueen maaperässä oleva arvioitu lyijyn määrä on huomattavan suuri. Lisäksi huomioiden ampumarata-alueen sijainti vedenhankintaan tärkeällä pohjavesialueella, on alueen pohjaveden laatua jatkossa seurattava.

Alueella on aikaisemmin havaittu huomattavat määrät ampumatoiminnasta peräisin olevaa jätettä, joista ei ole huolehdittu jätelain edellyttämällä tavalla. Jätettä on todettu myös ampumarata-alueen kaivossa. ELY-keskus katsoo, että toiminta on rikkonut ainakin jätelain 72 §:n mukaista roskaamiskieltoa, jonka mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto). Pohjavedelle aiheutuvan riskin vähentämiseksi sekä roskaantuneen alueen

siivoamiseksi, tulee luotijätteet taustavalleista (supan rinteiltä) seuloa pois. Lisäksi alueelta on kerättävä myös muut jätteet pois, mukaan lukien rengaskaivossa todetut jätteet. Jatkossa, mikäli ampumaratatoiminnalle myönnetään ympäristölupa, tulee toiminnasta syntyvät jätteet edellyttää siivottavaksi pois säännöllisesti (esim. joka ampumakerran jälkeen) ja toimitettavaksi asianmukaisiin vastaanottoaikoihin.

ELY-keskus myös huomauttaa, että pohjavedelle aiheutuva riski voi olla este luvan myöntämiselle. Lupaa ei voida myöntää, jos toiminta aiheuttaa pohjaveden (YSL17 §) pilaantumista tai pilaantumisen vaaraa. Pohjaveden pilaamiskielto on yleiskielto, jota ei ole mahdollista lupamääräyksillä lieventää. Pohjaveden pilaamiskielto kattaa kaikki luokitellut pohjavesialueet.

Lupahakemuksen täydennys 22.12.2023

Hakija täydensi hakemustaan kivääriradan toiminta-aikojen osalta siten, että nykyisiin voimassa oleviin ampuma-aikoihin lisättäisiin kohdistuslaukausten salliminen muutamana iltana viikossa erityisesti 1.10-31.3. välisenä aikana. Lisäksi käyttöaika voisi olla keskiviikkoisin klo 14-20, jolloin jäisi enemmän aikaa toiminnalle harjoitusten ulkopuolella. Alueelle jäisi edelleen huomattava määrä ampumisesta vapaata aikaa. Metsästyksen kannalta kohdistukselle on suuri tarve juuri lokakuusta alkaen, kun mm. hirvijahdit ovat käynnissä. Hakemusta ei kuulutettu uudelleen hakijan täydennyksen jälkeen, sillä se ei laajentanut haettuja toiminta-aikoja vaan täsmensi kivääriradan toiminta-aikaa.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää Kiskon piirin riistanhoitoyhdistyksen kivääriradalle (hirvirata 75/100 m) ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksin 1-23. Lisäksi myönnetään YSL 199 §:n mukainen lupa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta lupamääräyksiä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että ympäristölupaa ei myönnetä haulikkoratojen 1-3 osalta. Haulikkoratojen toiminnan lopettamisesta annetaan lopettamismääräykset 1-2.

KIVÄÄRIRADAN LUPAMÄÄRÄYKSET PILAANTUMISEN EHKÄISEMISEKSI

Radat ja niiden käyttö

1. Radan 3 hirviradalla 75/100 m, eli liikkuvan maalin kivääriradalla, saa ampua enintään 7000 laukausta vuodessa. Haulikolla ampuminen ei ole sallittua.

Toiminta-ajat

2. Kivääriradalla saa ampua keskiviikkoisin klo 16-20 ja lauantaisin klo 9-14. Kilpailujen järjestäminen on kiellettyä keskiviikkoisin 1.10.-31.3. välisenä aikana. Radalla ei saa harjoittaa ammuntaa pyhäpäivinä.

Turvallisuus, tiedottaminen ja vastuut

3. Toiminnanharjoittajan yhteystiedot ja radan aukioloajat on oltava yleisesti nähtävillä radan ilmoitustaululla.

4. Ampumaradalla on oltava nimetty ympäristönsuojelun vastuhenkilö. Vastuuhenkilön on tunnettava radan toiminta, ja sitä koskevat ympäristönsuojelusäännökset ja määräykset. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun. Mikäli vastuuhenkilön yhteystiedot muuttuvat, on muutoksesta ilmoitettava viipymättä.

5. Ampumaradan käyttö käyttöaikojen ulkopuolella on estettävä. Radalla on oltava riittävä määrä varoitustauluja. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että ampumarata-alueen aitanauha ja varoitustaulut ovat kunnossa.

Melu ja sen torjunta

6. Kivääriradalla saa käyttää sellaisia aseita ja ammuksia, joiden melupäästö ei ylitä hakemuksen liitteenä olevassa melumallinnuksessa käytetyn asetyypin aiheuttamaa melupäästöä.

7. Radalla käytettävissä aseissa on käytettävä äänenvaimenninta aina, kun se on aseteknisesti ja ampumatoiminnan kannalta mahdollista.

8. Valvova viranomainen voi tarvittaessa määrätä luvanhaltijan teettämään melumittauksia tai -selvityksiä ja ryhtymään niiden perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin.

Maaperä sekä pinta- ja pohjavedet

9. Kivääriradan taustavalliin on toteutettava maaperänsuojusrakenteet. Kaikkien luotijätteelle altistuvien alueiden on oltava sellaisia, että luotijäte on kerättävissä ja ratarakenteet voidaan tarvittaessa poistaa. Sadevedet on ohjattava siten, että ne eivät huuhto haitta-aineita maaperään. Ennen rakenteiden toteuttamista kivääriradan nykyisestä taustavallista on poistettava ammusjäte ja toimitettava se asianmukaiseen jätteenkäsittelyyn.

Suojusrakenteista on toimitettava luotiaseiden ratarakenteisiin erikoistuneen asiantuntijan laatima suunnitelma valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi viimeistään kuusi kuukautta (6 kk) sen jälkeen, kun lupa on saanut lainvoiman. Suunnitelmassa on oltava myös esitys siitä, miten rakenteiden kuntoa tarkkaillaan ja kuinka usein ne uusitaan. Taustavallin teknisten suojausrakenteiden on oltava toteutettuna viimeistään kaksi vuotta (2 v) sen jälkeen, kun lupa on saanut lainvoiman.

10. Jos ampumarata-alueella tehdään kunnostus- tai muita töitä, joissa joudutaan käsittelemään haitta-ainepitoisia maita, on hankkeista toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojelun hyväksyttäväksi suunnitelma vähintään 6 kk ennen niiden toteuttamista.

11. Rata-alueella sijaitsevasta orsivesikaivosta on poistettava jätteet.

Jätteet ja jätevedet

12. Kivääriradan taustavallista on poistettava ammuttajäte vähintään kerran vuodessa.

13. Jätteiden käsittelyssä ja säilytyksessä tulee noudattaa Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava tiiviissä kannellisissa astioissa. Eri jätelajit on pidettävä erillään toisistaan.

14. Kuivakäymälän tulee olla rakenteeltaan tiivis. Mahdollinen suotoneste tai virtsa on kerättävä umpisäiliöön. Kilpailuiden ja tapahtumien aikana

alueella tulee olla käyttäjämäärään suhteutettuna riittävä määrä käymälöitä.

15. Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle. Jätteet on toimitettava vastaanottoaikaan, jolla on voimassa oleva ympäristölupa kyseisen jätteen vastaanoton. Jättekuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

16. Luvanhaltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä (BAT) ja varauduttava sen käyttöönottoon soveltuvin osin.

Tarkkailumääräykset

17. Rata-alueen rakenteiden kuntoa ja toimivuutta on tarkkailtava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Mahdolliset vauriot on korjattava viipymättä. Tarkastuksista ja korjaustoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

18. Jos rata-alueella sijaitseva orsivesikaivo poistetaan, tulee sen tilalle asentaa uusi orsiveden tarkkailuun soveltuva havaintoputki. Putki tulee asentaa viimeistään vuoden (1 v) kuluttua siitä, kun lupa saa lainvoiman. Uuden havaintoputken asennusta koskeva putkikortti koordinaatteineen tulee asennuksen jälkeen toimittaa tiedoksi Salon kaupungin ympäristönsuojelulle sekä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

19. Pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua tulee tarkkailla kerran vuodessa loka-/marraskuussa pohjaveden havaintoputkesta PV1, lounaispuolen lähteestä, radalla sijaitsevasta orsivesikaivosta tai sen tilalle asennettavasta havaintoputkesta sekä kiinteistön 734-707-3-81 rengaskaivosta (hakemuksessa ”Rengaskaivo 2”). Näytteistä on analysoitava metallit Sb, As, Cd, Co, Cr, Cu, Pb, Ni, Zn ja V (liukoiset pitoisuudet), PAH-yhdisteet, pH, sameus ja TOC.

Luvanhaltijan on huolehdittava siitä, että näytteenottoaikat ovat näytteenottoon soveltuvia ja huolehdittava niiden kunnosta. Näytteenottajan on oltava sertifioitu, minkä lisäksi näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälisesti yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. Näytteenottotulokset on toimitettava välittömästi niiden valmistuttua Salon kaupungin ympäristönsuojeluun ja ympäristöhallinnon tietojärjestelmään (VYH-tiedonsiirtomuoto tai laboratorion suorasiirto). Kiinteistön 734-707-3-81 rengaskaivon tarkkailutulokset on toimitettava lisäksi myös kaivon omistajalle.

20. Pohjavesitarkkailusta on laadittava vuosittain yhteenvetoraportti, joka sisältää tulokset näytteenotoista sekä tiedot mitatuista pohjaveden pinnankorkeuksista. Raportissa on oltava sanallinen arvio toiminnan vaikutuksista pohjaveden laatuun sekä laadun vaihtelua esittävät kuvaajat oleellisten parametrien osalta. Raporttiin tulee liittää havaintopaikkojen tiedot ja sijainti kartalla, putkikortit sekä laboratorion analyysitodistukset (tulokset, käytetyt menetelmät, mittausepävarmuus sekä tulosten edustavuus). Yhteenvetoraportti on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin ympäristönsuojeluun ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi).

Kirjanpito ja raportointi

21. Ampumaradan toiminnasta on pidettävä kirjaa. Luvanhaltijan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Salon kaupungin

ympäristönsuojeluun edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- vuosittain ammuttu laukausmäärä
- järjestetyt kilpailut ja ammuntakokeet
- päivämäärät, jolloin taustavallin ammuttajäte on kerätty ja jätteen määrä
- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä, niiden määrä, laatu ja toimituspaikat
- ratarakenteiden huolto- ja korjaustoimenpiteet
- saapuneet valitukset ja poikkeukselliset tilanteet
- suunnitellut ja toteutetut muutokset maaperän suojausrakenteissa

Toiminnan muuttaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen

22. Merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

23. Mikäli ampumaradan toiminta loppuu, luvanhaltijan on toimitettava Salon ympäristönsuojeluun lopettamissuunnitelma vähintään 6 kk ennen toiminnan lopettamista. Lopettamissuunnitelmassa on esitettävä ainakin:

- suunnitelma ratarakenteiden poistamisesta
- poistettavien ratarakenteiden toimituspaikka
- valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi.

HAULIKKORATOJEN LOPETTAMISMÄÄRÄYKSET

1. Kaikilta haulikkoradoilta (rata 1, rata 2 ja radan 3 haulikkorata) mukaan lukien haulien leviämisalueet on purettava ja poistettava kaikki toimintaan liittyvät rakenteet ja amunnasta aiheutunut jäte ja toimitettava ne niille tarkoitettuihin vastaanottoaikoisiin. Jätteiden poistosta on laadittava loppuraportti, josta käy ilmi ainakin jätteiden määrä, laatu ja toimituspaikat. Kaikki jätteet on oltava poistettuna ja loppuraportti toimitettuna Salon kaupungin ympäristönsuojeluun viimeistään kahden vuoden (2 v) kuluessa siitä, kun lupa on saanut lainvoiman.

2. Jätteiden poiston jälkeen haulikkoratojen alueen maaperästä on laadittava VNa 214/2007 mukainen pilaantuneisuuden ja puhdistamistarpeen arviointi. Arviointi on toimitettava Salon ympäristönsuojeluun ja siitä on pyydettävä lausunto Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Arviointi on toimitettava viimeistään kolmen vuoden (3 v) kuluttua siitä, kun ympäristölupa on saanut lainvoiman.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Kiväärirata

Kun toimintaa harjoitetaan lupahakemuksessa ja tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä luonnonsuojelulain ja sen nojalla säädetyt vaatimukset. Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 § 2 mukaisesti myönnettävissä.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ampumaradan toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai meren pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa

tarkoitettua kohtuutonta räsitystä. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä YSL 52 §:n 3 momentin mukaiset tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa toimet. Lupaharkinnassa on arvioitu, että kivääriammunnassa toiminnan vaikutukset maaperään ja pohjaveteen ovat teknisin keinoin rajattavissa ja YSL § 16 ja 17 mukaiset vaikutukset estettävissä toisin kuin haulikkoammunnassa.

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys. Lupaharkinnassa melun osalta on lisäksi huomioitu YM:n 2023:40 opas sekä BAT-julkaisu. Oppaan 2023:40 mukaan teknisiä ja toiminnallisia lupamääräyksiä on pidettävä ensisijaisina toimintaa rajoittaviin määräyksiin nähden. Hakija ei kuitenkaan ole esittänyt toimia melun torjumiseksi. Ottaen huomioon laukausten vähäisenä pidettävä määrän ja mallinnukseen perustuvan enimmäismelua kuvaavan melutason ohjearvon vähäisen ylityksen, lupa on melun osalta määräyksiin myönnettävissä, mutta perusteluja laukausmäärän tai toiminta-aikojen merkittävään kasvattamiseen ei ole. Alueen asukkailta saapuneessa muistutuksessa ei vastusteta pienimuotoista toimintaa, joka tarkoittaisi kahta ampumapäivää (yht. 9 h) viikossa. Hakemuksessa ei huomioitu 900 m ampumaradan pohjoispuolella sijaitsevaa Pellonpään luonnonsuojelualuetta, mutta melumallinnuksen karttatarkastelun perusteella ko. alueella VNp 53/1997 luonnonsuojelualueille annettu ohjearvo 60 dB ($L_{A_{max}}$) ei ylity.

Haulikkoradat

Hakemuksessa esitetty haulikkoratatointa ei täytä ympäristönsuojelulain 49 §:n kohdan 3) mukaista edellytystä luvan myöntämiselle maaperän sekä pohjaveden pilaamiskiellon perusteella.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus. Haulikkoratojen maaperän pintaosissa on tutkimuksissa todettu olevan metalleja laajalla alueella. Maaperässä olevaa lyijyn määrää, hakemuksen mukaan 44 tonnia, ei voida pitää vähäisenä. Hakemuksen mukaan lyijyä ei ole maaperässä vaan ratarakenteessa, mutta ampuminen on tapahtunut supan luonnonrinteeseen, erikoiseen geologiseen muodostumaan. Varsinais-Suomen harjuluontoselvityksessä (Kontturi 1987) Hautainkrotti on arvioitu maisemallisesti merkittäväksi, geologisesti merkittäväksi ja monikäytön kannalta merkittäväksi harjualueeksi ja kokonaisuutena paikallisesti arvokkaaksi harjualueeksi. Lyijy on kertynyt luonnontilaiseen maaperään harjusupan rinteessä. YM:n Ampumaratojen ympäristölupa -oppaassa 2023 tulkintaa siitä, että ampumaradan pintamaa olisi ratarakennetta, ei ole.

Hakemuksessa on esitetty naapurikiinteistön 734-707-3-14 omistajan kanssa laadittu sopimus haulien leviämisestä. Sopimuksessa maanomistaja on asettanut lisäehdot, että puustolle aiheutuneet vahingot on korjattava, maastossa olevat haulit poistettava ja Satakosken alueen meluhaittaa rajoitettava. Hakemuksen perusteella ei ole tiedossa, onko hakija sopinut ko. asioista maanomistajan kanssa. Puuston korvauskysymys ei kuulu tämän luvan piiriin. Hakemuksen mukaan radan 3 alueella haulit ovat levinneet kiinteistön 734-707-3-14 alueelle, jossa on todettu lyijypitoisuuksia, jotka ylittävät VNa 214/2007 vaarallisen jätteen ohjearvon tai ylempään ohjearvon. Länsipuolen kiinteistön 734-707-3-12

omistajan kanssa sopimusta ei ole laadittu. Maaperätutkimuksien näytepisteitä ei ole sijoitettu kiinteistön 734-707-3-12 sinne alueelle, joka on hakemuksessa esitettyä radan 1 haulien leviämisaluetta. Vuoden 2023 maaperätutkimusten näytepestekartalla ei ole esitetty kiinteistörajoja. Karttatarkastelun perusteella näytepiteet eivät kuitenkaan sijaitse aivan kiinteistön 734-707-3-12 raja-alueella, joten vuoden 2020 ja vuoden 2023 maaperätutkimusten välillä on edelleen tutkimaton alue, eikä haulien leviämisestä kiinteistön 734-707-3-12 alueelle ole täyttä varmuutta. Kyseessä voi olla YSL 16 §:n mukainen yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukaan ainetta tai energiaa ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua. Kiikalan ampumarata sijaitsee Komisuon 2E-luokan vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella sen varsinaisella muodostumisalueella. Hakemuksessa todetaan, että alueella voi aiheutua vähäistä haitta-aineiden kulkeutumista ympäristöön, lähinnä pohjaveteen. Hakemuksessa esitettyjen tietojen mukaan havaintoputkissa, lähteessä tai talousvesikaivojen pohjavedessä ei ole todettu haitta-aineita sellaisena pitoisuutena, että ne varmasti viittaisivat ampumaradan toiminnan vaikutukseen, mutta metallipitoisuudet pohjaveden virtaussuunnassa sijaitsevista talousvesikaivoista ovat lähdeettä ja pohjavesiputkia suuremmat. Alueen orsivesikaivossa, joka sijaintinsa vuoksi edustaa haulikkoammunnan vaikutuksia, on todettu kohonnut pitoisuus PAH-yhdisteitä sekä roskaantumista. Ympäristönsuojelulain 5 §:n kohdan 11 mukaan pohjavedellä tarkoitetaan maa- ja kallioperässä olevaa vettä, joten myös orsivesi on pohjavettä. Orsivesikerroksen laajuutta ei ole hakemuksessa esitetty eikä sitä ole huomioitu puhdistamistarpeen- ja riskinarvioinnissa. Hakemuksessa ei ole myöskään käsitelty toiminnan mahdollisia vaikutuksia pohjavesistä riippuvaisiin luontotyyppeihin. Hakemuksessa ei ole käsitelty 400 m kohteesta sijaitsevaa osin pohjavesivaikutteista Satakoskenojaa. Toiminnasta tulevaisuudessa aiheutuvaa pohjaveden pilaantumisriskiä, tai vaaran tai haitan aiheutumista terveydelle tai ympäristölle, ei voida näin ollen hakemuksen perusteella poissulkea, ja lupa ei ole myönnettävissä ympäristönsuojelulain 49 §:n kohdan 3 perusteella.

Haulikkoammunta ei ole mahdollista maaperän ja pohjaveden pilaamiskiello huomioiden ilman haulien leviämisaluiden täydellistä peittämistä ja haitta-ainepitoisten vesien keräämisjärjestelmän rakentamista. BAT-julkaisun mukaan haulikkoradoilla hyvin vettä johtavassa maaperässä vesien keräys on erittäin haastavaa suuren pinta-alan vuoksi. Soveltuvuus koko rata-alueelle on heikko, ja se soveltuu käytettäväksi vain rajoitetuilla osa-alueilla. Hakemuksessa ei ole esitetty mahdollisuutta, että kaikilla haulikkoradoilla toteutettaisiin maaperän- ja pohjaveden suojaustoimet välittömästi. Jokainen hakemuksen mukainen trap-ammuntarata on pinta-alaltaan suuri ja sijaitsee vettä johtavan hiekkaisen maaperän alueella luonnonsupan rinteessä ja haulit leviävät myös supparinteen ulkopuolelle. Teräshaulien käyttö alueella vaatisi lyijyhaulien kaltaiset maaperän suojaustoimenpiteet, sillä niitäkään ei saa päästää maaperään YSL 16 §:n mukaisesti. Näin ollen lupaharkinnassa on arvioitu, että maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei haulikkoratojen osalta voida lupamääräyksinkään alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet huomioiden ehkäistä riittävän tehokkaasti pitkällä aikavälillä. Ympäristölupa ei ole haulikkoammunnan osalta edes määräyksin tai haettua pienimuotoisempaanakaan myönnettävissä.

Haulikkoratojen toiminnan lopettamiseen ei ole perusteltua myöntää siirtymäaikaa, sillä lisäkuormitusta ei voida maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellon perusteella sallia. Trap-radat on perustettu 1980- ja 1990-

luvuilla ja ovat olleet jatkuvassa käytössä myös ennakkoneuvottelujen ajan. Varsinais-Suomen ELY-keskus on todennut ennakkolausunnossaan jo 22.11.2016, että ampumaratatoiminta lisää pohjaveden likaantumiseriskiä.

Ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään sijoituspaikan valinnasta. Vuoden 2017 ennakkoneuvottelumuistiossa on todettu, että Salon kaupunki on selvittänyt radalle uutta mahdollista sijoituspaikkaa kaupungin omistamilta maa-alueilta, mutta sellaista ei ole löydetty. Ympäristölupahakemuksessa ei esitetä vaihtoehtoista sijoituspaikkaa, eikä perusteluja esityksen puuttumiselle.

Haulikkoradoilla ei ole ympäristölupaa. Haulikkoratojen toiminnan lopettamista koskevat määräykset on tarpeen antaa, jotta voidaan varmistaa, ettei alueesta aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle ja alueella olevat jätteet tulevat poistetuksi.

Yleiset perustelut

Lupaharkinta on perustunut ympäristönsuojelulakiin ja asiassa on otettu huomioon annetut lausunnot ja muistutukset sekä alueen kaavoitus. Lupamääräykset ovat tarpeen toiminnasta lähialueen asukkaille aiheutuvien meluhaittojen ehkäisemiseksi sekä maaperän, pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset ja ympäröivän alueen käyttö. Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, kesto, vaikutusalueen ominaisuudet sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Lupamääräyksissä on otettu huomioon Ampumaratojen ympäristölupa - opas (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:40). Ampumaratojen kansallinen BAT-julkaisu (Paras käyttökelpoinen tekniikka BAT, Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Suomen ympäristö 4/2014) on soveltuvin osin huomioitu lupamääräyksissä.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon valtioneuvoston hyväksymä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022-2027 vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 28 §:n mukaisesti.

Vastaus lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla. Muistutuksessa esitettyjen vaatimusten mukaisesti ampumaradalle ei myönnetä hakemuksen mukaista laajennettua toimintaa. Melusta on annettu määräykset siten, että ne huomioivat saapuneen muistutuksen. Maaperän ja pohjaveden suojelusta ja tarkkailusta on annettu määräykset Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntojen mukaisesti.

Hakija on maininnut vastineessaan Valtioneuvoston selvityksen eduskunnalle Suomen ampumaratojen tilanteesta (VN/23649/2022, 21.12.2022). Lupaharkinta perustuu aina ajantasaiseen lainsäädäntöön, eikä ko. Valtioneuvoston selvityksen perusteella ole annettu sellaisia oikeudellisia säännöksiä tai ohjeistuksia, jotka tässä päätöksessä voitaisiin huomioida.

Perustelut 199 §:n mukaisen oikeuden myöntämiselle

Ympäristöluvan mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa. Toiminnalla ei ole aiempaa ympäristölupaa, mutta kyseessä on olemassa oleva toiminta, jolle on annettu määräykset ja siirtymäajat.

Lupamääräysten perustelut

Kiväärirata

Määräys 1: Laukausten määrä on määrätty nykyisen toiminnan laukausmäärän mukaisena. Perusteita laukausmäärän kasvattamiselle ei tehdyn mallinnuksen ja jo todetun haitan perusteella ole. Hakemuksen liitteenä olevan melumallinnuksen perusteella enimmäisäänitaso L_{Amax} , joka ei huomioi laukausmäärää, ylittyi 2-4 dB neljän vapaa-ajanasunnon piha-alueella. Mallinnuksessa meluarviotason $L_{Aeq,r}$ laskennassa on käytetty lähtötietona 6500 vuosittaista laukausta. Hakemuksesta ei käy ilmi perusteluja laukausmäärän kasvattamiseen 8100 laukaukseen. Myös hakemuksen kappaleessa 14.2 todetaan, että kiväärillä ammutaan vain 7000 laukausta vuodessa.

Määräys 2: Määräys on annettu viihtyisyyden turvaamiseksi ottaen huomioon melumallinnuksessa todettu ylitys kivääriradan osalta, muistutuksessa esiin tuotu meluhaitta sekä ympäristönsuojeluun saapuneet kirjalliset valitukset melusta vuosina 2020 ja 2021. Kivääriradan laukausmäärä on huomattavan vähäinen, eikä laajoille toiminta-ajoille ole perusteluja laukausmäärän suhteen. Kivääriradan toiminta-aikojen merkittävä laajennus aiheuttaisi todennäköisesti meluhaitan lisääntymistä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Toiminta-ajat on myönnetty nykyisen toiminnan mukaisena huomioiden hakemuksen täydennyksessä esitetty tarve kohdistuslaukauksille vuoden ympäri myös keskiviikkoisin. Kilpailujen järjestäminen talviaikaan keskiviikkoisin on kielletty, sillä toiminta-aika on myönnetty kohdistuslaukaisujen mahdollistamiseksi, ja on arvioitu, että kilpailuista ko. aikana aiheutuisi kohtuutonta räsitystä läheiselle asutukselle.

Määräykset 3-5: Lupamääräykset ovat tarpeen yleisen turvallisuuden kannalta sekä annettujen määräysten noudattamisen valvomiseksi. Luvan haltija on vastuussa määräysten noudattamisesta, joten henkilö, joka tuntee lupamääräykset ja valvoo niiden noudattamista toiminnassa, on tarpeen. Päivitetyt yhteystiedot ovat tarpeellisia nopean tiedonkulun varmistamiseksi luvan haltijan ja valvontaviranomaisen välillä erityisesti poikkeustilanteissa.

Määräykset 6 ja 7: Määräykset on annettu meluhaitan vähentämiseksi ja ne perustuvat melumallinnukseen (HMMT Partners Oy 30.11.2021). Mallinnuksen mukaan lähtötietona on käytetty sellaista asetusta ja ammusta, joka keskimäärin vastaa kivääriradoilla käytettävää kalustoa. Mallinnuksen perusteella kivääriradan enimmäismelu (L_{Amax}) ylittyi neljällä vapaa-ajan asunnoksi merkityn kiinteistön piha-alueella noin 2-4 dB, joten suurempaa meluhaittaa aiheuttavien aseiden käyttöä ei voi sallia. Hakemuksen mukaan vaimenninta käytetään 80 prosentissa kiväärilaukauksista ja melumallinnus ei huomioi vaimentimen käyttöä, sillä se kuvaa enimmäismelua.

Määräys 8: Määräys on annettu, sillä luvan haltijan tulee olla selvillä aiheuttamastaan melusta meluehtojen noudattamiseksi ja mahdollisesti aiheutuneiden meluhaittojen ehkäisemiseksi.

Määräys 9: Rakenteet on määrätty huomioiden maaperän ja pohjaveden suojeleminen ja ne ovat BAT-julkaisun sekä hakemuksen mukaiset. Radan sijainnin vuoksi muodostuvien haitta-ainepitoisten vesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle ei ole mahdollista. YSL17 §:n mukaan

kaikkien haitta-ainepitoisten vesien pääsy maaperään on myös estettävä, jonka vuoksi esim. luotiloukku tai vastaava rakenne yksinään ei ole riittävä toimenpide. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnon mukaan kivääriradan maaperä ei ole pilaantunut ja YSL 133 §:n mukaisia maaperän puhdistustoimia ei tarvita, vaan jätteiden poistaminen ennen suojausrakenteiden toteuttamista on riittävä toimenpide.

Erillinen suunnitelma on määrätty toimitettavaksi, sillä hakemuksessa ei ole esitetty suunnitelmaa rakenteiden toteuttamisesta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti lupamääräyksessä ei ole veloitettu käyttämään tiettyä tekniikkaa. Rakenteita ei ole vaadittu toteutettavaksi välittömästi, vaan niille on annettu lisäaikaa huomioiden kohtuullisuusperiaate sekä se, että lisäaikana syntyvää kuormitusta voidaan laukausmäärän perusteella pitää suhteellisen vähäisenä, ja luvanhaltija veloitetaan toimittamaan 199 §:n mukainen vakuus ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista. Siirtymäaikojen arvioidaan olevan hakijalle kohtuulliset ottaen huomioon, että hakemus on ollut vireillä pitkään.

Määräykset 10 ja 11: Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi, jätelain (646/2011) 73 §:n noudattamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että haitta-ainepitoiset maat käsitellään oikein.

Määräykset 12-15: Määräyksillä varmistetaan, että jätteet ja jätevedet käsitellään asianmukaisesti, eikä jätteistä ja jätehuollosta aiheudu haittaa terveydelle eikä ympäristölle.

Määräys 16: Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittyminen voi tehdä mahdolliseksi vähentää toiminnan päästöjä ilman, että siitä aiheutuisi kohtuuttomia kustannuksia. Toiminnanharjoittajalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. mahdollisuudesta vähentää toimintansa haitallisia vaikutuksia. Samalla toiminnanharjoittajan on varauduttava uuden ympäristönsuojelutekniikan käyttöönottoon.

Määräys 17: Toiminnan päästöjen hallinnassa erityisesti maaperän ja pohjaveden suojelun kannalta on olennaista, että rakenteet toimivat. Määräyksellä varmistetaan, että niiden kunnosta pidetään huolta.

Määräys 18: Hakemuksessa orsivesikaivo on esitetty poistettavaksi, Orsivesikerros, joka on myös ympäristönsuojelulain tarkoittamaa pohjavettä, sijaitsee lähellä radan maanpintaa, jonka vuoksi orsiveden tarkkailu on alueella tarpeen. Uusi orsiveden havaintoputki on tämän vuoksi määrätty asennettavaksi, jos kaivo poistetaan.

Määräykset 19 ja 20: Pohjaveden tarkkailumääräyksellä toiminnanharjoittaja veloitetaan seuraamaan toimintansa vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun. Määräyksissä on huomioitu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto. Tarkkailun avulla varmistetaan, että toiminta ei aiheuta pohja- ja orsiveden pilaantumista tai sen vaaraa. Pohjaveden havaintopisteet on määrätty perustuen pohjaveden virtaussuuntiin alueella ja huomioiden, että rata sijaitsee 2E-luokan pohjavesialueella. Pohjaveden päävirtaussuunta ampumaradan alueelta on kohti luodetta, jonka vuoksi lähin rengaskaivo on määrätty mukaan tarkkailuun. Ampumaratakiinteistön eteläosissa pohjavettä virtaa myös lounaaseen, jonka vuoksi myös lähde on määrätty tarkkailuun.

Määräys 21: Kirjanpidolla ja raportoinnilla seurataan ja valvotaan ampumaradan ympäristökuormitusta. Kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Jätteitä koskevat raportointivelvoitteet perustuvat jätelakiin.

Määräykset 22 ja 23: Toiminnassa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun hyvissä ajoin, jotta toiminnassa tapahtuvia muutoksia voidaan seurata ja valvoa sekä tarvittaessa arvioida mahdollinen uuden lupakäsittelyn tarve.

Haulikkoradat

Määräykset 1-2: Määräys jätteiden poistamisesta on annettu jätelain perusteella. VNa 214/2007 mukainen arviointi on määrätty, sillä ELY-keskus on lausunnossaan 1.11.2023 katsonut, että alueella tehty pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi on puutteellinen ja maaperän tila ja puhdistustarve tulee selvittää uudelleen viimeistään toiminnan loppuessa tai alueen käyttötarkoituksen muuttuessa. Jätteiden poistamiselle ja puhdistustarpeen arvioinnille on annettu määräajat huomioiden kohtuullisuusperiaate sekä se, että rata on ollut pitkään toiminnassa ja ammuttajätettä on alueella paljon.

Päätöksen voimassaolo

Tämä ympäristölupapäätös on voimassa toistaiseksi.

Vakuus

Ennen ympäristönsuojelulain (527/2014) 199 §:n mukaista toiminnan aloittamista hakijan on toimitettava 5000 € suuruinen vakuus. Jos vakuustyyppi on muu kuin takauslain mukainen takaus, kotimainen pankkitakaus tai sulkutili, vakuustyyppi hyväksytään erikseen.

Perustelu vakuuden määräämiselle:

Hakija ei esittänyt itse vakuutta tai vakuussummaa. Vakuussumma on määrätty YSL 199 §:n perusteella ympäristön saattamiseksi ennalleen ja se kattaa ne kulut, jotka syntyvät kivääriammunnasta aiheutuvan lisäkuormituksen aikana ennen kuin määräyksen 9 mukaiset suojausrakenteet on toteutettu.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tästä päätöksestä peritään käsittelymaksuna 4500 €.

Maksu perustuu Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 § 64 hyväksymään Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan. 3 §:n mukaista ulkona sijaitsevan ampumaradan lupakäsittelyn maksua 3000 € on korotettu 5.1 § d) mukaisesti 50 prosenttia asian käsittelyn tavanomaista suuremman laajuuden ja työmäärän vuoksi.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8, 11, 12, 14-17, 20, 27, 34, 39, 40, 42-44, 48, 49, 51-53, 58, 62, 64, 66, 70, 83, 85, 87, 94, 133-135, 155, 170, 172, 190, 191, 199, 205, 209 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (734/2014) 2-4, 7, 11-15
Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15-17, 20, 28-29, 72-73, 118, 119, 121, 122
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004) 28 §
Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) § 17
Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 § 64 hyväksymä
Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä	Kaupunginlakimies
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää ympäristöluvan yllä olevin lupaehdoin kuitenkin niin, ettei väliaikaista vakuutta ole asetettava.
Päätös	Merkittiin, että esittelijä Janne Ranki poistui kokouksesta esteellisenä, edustusjäävi, tämän asian käsittelyn ajaksi klo 18.51.

Tämän asian esittelijäksi valittiin kaupunginlakimies Antti Mäkelä.

Asko Määttänen ehdotti Elina Laineen, Ari Järvisen, Ismo Saaren, Matti Fontellin sekä Janne Järvisen kannattamana seuraavaa: Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää Kiskon piirin riistanhoitoyhdistyksen ampumaradalle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksin 1–24. Lisäksi myönnetään YSL 199 §:n mukainen lupa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta lupamääräyksiä noudattaen.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Radat ja niiden käyttö

1. Kivääriradalla (75/100 m) ja haulikkoradoilla saa ampua yhteensä enintään 110 000 laukausta vuodessa. Näistä laukauksista kivääriradalla saa ampua enintään 8 100 laukausta.

Toiminta-ajat

2. Ampumaradalla saa ampua:

1.4.–30.9. välisenä aikana keskiviikkoisin klo 12–20, torstaisin klo 12–20 ja lauantaisin klo 9–14 sekä 1.10.–31.3. välisenä aikana lauantaisin klo 9–14. Radalla ei saa harjoittaa ampumista juhlapyhinä.

Käyttöajoista voidaan poiketa enintään kolme kertaa vuodessa esimerkiksi kilpailujen tai muun tapahtuman järjestämisen vuoksi. Kesä-heinäkuussa käyttöajoista saa poiketa enintään kerran. Poikkeuksista enintään yksi vuodessa saa olla koko viikonlopun (la-su) kestävä kilpailu. Poikkeamisesta tulee ilmoittaa etukäteen Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Turvallisuus, tiedottaminen ja vastuut

3. Toiminnanharjoittajan yhteystiedot ja radan aukioloajat on oltava yleisesti nähtävillä radan ilmoitustaululla.

4. Ampumaradalla on oltava nimetty ympäristönsuojelun vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön on tunnettava radan toiminta, ja sitä koskevat ympäristönsuojelusäännökset ja määräykset. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun. Mikäli vastuuhenkilön yhteystiedot muuttuvat, on muutoksesta ilmoitettava viipymättä.

5. Ampumaradan käyttö käyttöaikojen ulkopuolella on estettävä. Radalla on oltava riittävä määrä varoitustauluja. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että ampumarata-alueen aitanauha ja varoitustaulut ovat kunnossa.

Melu ja sen torjunta

6. Haulikkoratatoiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiakavakiolla määritettyä arvoa 65 dB (LA_Imax) asumiseen käytettävillä alueilla eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB (LA_Imax). Kivääriradan toiminnan osalta kyseiset arvot ovat tavoitteelliset.

7. Radalla saa käyttää vain sellaisia aseita ja ammuksia, joiden melupäästö ei ylitä hakemuksen liitteenä olevassa melumallinnuksessa käytetyn asetyypin aiheuttamaa melupäästöä.

8. Radalla käytettävissä aseissa on käytettävä äänenvaimenninta aina kun se on aseteknisesti ja ampumatoiminnan kannalta mahdollista.

9. Valvova viranomainen voi tarvittaessa määrätä luvanhaltijan teettämään melumittauksia tai -selvityksiä lähimmissä altistuvissa kohteissa ja ryhtymään niiden perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin.

Maaperä sekä pinta- ja pohjavedet

10. Kivääriradan taustavalliin on toteutettava parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaiset riskinhallintarakenteet. Rakenteiden on oltava sellaiset, että jatkossa suotovesien kulkeutumista taustavallista ei tapahdu.

Rakenteista on toimitettava suunnitelma valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi viimeistään kuusi kuukautta (6 kk) sen jälkeen, kun lupa on saanut lainvoiman. Suunnitelmassa on oltava myös esitys siitä, miten rakenteiden kuntoa tarkkaillaan ja kuinka usein ne uusitaan. Taustavallin teknisten suojausrakenteiden on oltava toteutettuna viimeistään kolme vuotta (3 v) sen jälkeen, kun lupa on saanut lainvoiman.

11. Haulikoradoilla saa käyttää vain lyijyttömiä hauleja.

12. Jos ampumarata-alueella tehdään kunnostus- tai muita töitä, joissa joudutaan käsittelemään haitta-ainepitoisia maita, on hankkeista toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja Salon kaupungin ympäristönsuojelulle suunnitelma vähintään 6 kk ennen niiden toteuttamista.

13. Rata-alueella sijaitsevasta orsivesikaivosta on poistettava jätteet.

Jätteet ja jätevedet

14. Jätteiden käsittelyssä ja säilytyksessä tulee noudattaa Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava tiiviissä kannellisissa astioissa. Eri jätelajit on pidettävä erillään toisistaan.

15. Kuivakäymälän tulee olla rakenteeltaan tiivis. Mahdollinen suotoneste tai virtsa on kerättävä umpisäiliöön. Kilpailuiden ja tapahtumien aikana alueella tulee olla käyttäjämäärään suhteutettuna riittävä määrä käymälöitä.

16. Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle. Jätteet on toimitettava vastaanottoipaikkaan, jolla on voimassa oleva ympäristölupa kyseisen jätteen vastaanottoon. Jättekuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

17. Luvanhaltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä (BAT) ja varauduttava sen käyttöönottoon soveltuvin osin.

18. Rata-alueen rakenteiden kuntoa ja toimivuutta on tarkkailtava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Mahdolliset vauriot on korjattava viipymättä. Tarkastuksista ja korjaustoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

19. Jos rata-alueella sijaitseva orsivesikaivo poistetaan, tulee sen tilalle asentaa uusi orsiveden tarkkailuun soveltuva havaintoputki. Putki tulee asentaa viimeistään vuoden (1 v) kuluttua orsivesikaivon poistamisesta. Uuden havaintoputken asennusta koskeva putkikortti koordinaatteineen tulee asennuksen jälkeen toimittaa tiedoksi Salon kaupungin ympäristönsuojelulle sekä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

20. Pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua tulee tarkkailla kerran vuodessa loka-/marraskuussa pohjaveden havaintoputkesta PV1, lounaispuolen lähteestä, radalla sijaitsevasta orsivesikaivosta tai sen tilalle asennettavasta havaintoputkesta sekä yhdestä talousvesikaivosta radasta luoteeseen. Näytteistä on analysoitava metallit Sb, As, Cu, Pb, Zn (liukoiset pitoisuudet), PAH-yhdisteet, pH, sameus ja TOC.

Näytteenottoaikojen on oltava näytteenottoon soveltuvia.

Näytteenottajan on oltava sertifioitu, minkä lisäksi näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälisesti yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. Näytteenottotulokset on toimitettava välittömästi niiden valmistuttua Salon kaupungin ympäristönsuojeluun ja ympäristöhallinnon tietojärjestelmään (VYH-tiedonsiirtomuoto tai laboratorion suorasiirto). Talousvesikaivon tarkkailutulokset on toimitettava lisäksi myös kaivon omistajalle.

Näytetulosten perusteella näytteenottoväliä voidaan muuttaa valvontaviranomaisen hyväksynnällä.

21. Pohjavesitarkkailusta on laadittava vuosittain yhteenvetoraportti, joka sisältää tulokset näytteenotoista sekä tiedot mitatuista pohjaveden pinnankorkeuksista. Raportissa on oltava sanallinen arvio toiminnan vaikutuksista pohjaveden laatuun sekä laadun vaihtelua esittävät kuvaajat oleellisten parametrien osalta. Raporttiin tulee liittää havaintopaikkojen tiedot ja sijainti kartalla, putkikortit sekä laboratorion analyysitodistukset (tulokset, käytetyt menetelmät, mittausepävarmuus sekä tulosten edustavuus). Yhteenvetoraportti on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin ympäristönsuojeluun ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi).

Kirjanpito ja raportointi

22. Ampumaradan toiminnasta on pidettävä kirjaa. Luvanhaltijan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- vuosittain ammuttu laukausmäärä
- järjestetyt kilpailut ja ammuntakokeet
- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä, niiden määrä, laatu ja toimituspaikat
- ratarakenteiden huolto- ja korjaustoimenpiteet
- saapuneet valitukset ja poikkeukselliset tilanteet

- suunnitellut ja toteutetut muutokset maaperän suojausrakenteissa

Toiminnan muuttaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen

23. Merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

24. Mikäli ampumaradan toiminta loppuu, luvanhaltijan on toimitettava Salon ympäristönsuojeluun lopettamissuunnitelma vähintään 6 kk ennen toiminnan lopettamista. Lopettamissuunnitelmassa on esitettävä ainakin:

- suunnitelma ratarakenteiden poistamisesta
- poistettavien ratarakenteiden toimituspaikka
- valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Kun toimintaa harjoitetaan lupahakemuksessa ja tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä luonnonsuojelulain ja sen nojalla säädetyt vaatimukset. Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 § 2 momentin mukaisesti myönnettävissä.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ampumaradan toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai meren pilaantumista, erityisten luonnonosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä YSL 52 §:n 3 momentin mukaiset tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa toimet.

Lupaharkinnassa on arvioitu, että toiminnan vaikutukset maaperään ja pohjaveteen ovat asetetuilla määräyksillä rajattavissa ja YSL 16 § ja 17 § mukaiset vaikutukset estettävissä.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan (BAT). Ympäristöministeriö on julkaissut selvityksen ”Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, 2014”, jota voidaan pitää lupavalmistelun aikana ajantasaisena ohjeena arvioitaessa parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa kuten ampumaradoilla on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi. Periaatteen soveltamisen tavoitteena on mm. ehkäistä melupäästöjä ympäristöön siinä määrin kuin se on mahdollista käyttäen ympäristön kannalta tehokkaimpia, taloudellisesti mahdollisia teknisiä ratkaisuja.

Valtioneuvoston päätöksen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitettu alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys. Melutason ohjearvot eivät ole ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia. Lupaharkinnassa melun osalta on lisäksi huomioitu YM:n 2023:40 opas sekä BAT-selvitys. BAT-selvityksen suosituksissa meluntorjunnan tarpeen arviointimenettelyksi

todetaan mahdollisuus käyttää melutason ohjearvoja tavoitteellisina arvoina ja YM:n oppaassa 2023:40 todetaan, että rakennetuilla radoilla ohjearvoja voitaisiin pitää tavoitearvoina. BAT-selvityksen mukaan ohjearvoja suurempi taso sallittaisiin vähäisen laukausmäärän tapauksessa. Tällaisena vuosittaisena laukausmääränä voidaan selvityksen mukaan pitää 10 000 laukausta, jolloin melun ei katsota aiheuttavan terveyshaittaa tai merkittävää viihtyisyshaittaa. Koska Kiikalan ampumaradan kivääriradalle tässä lupapäätöksessä sallittu laukausmäärä jää edellä mainitun laukausmäärän alle (8 100 laukausta) ja melutason ylitykset ovat lieviä (2–4 dB), voidaan kivääriradan meluraja asettaa tavoitteelliseksi, samalla kun radan käyttöaikoja rajoitetaan lupamääräyksissä esitetyllä tavalla. Asetetut käyttöajat jättävät runsaasti ampumisesta vapaita ajankohtia. Näillä perusteilla toiminta on lupamääräyksillä myönnettävissä ilman että toiminnasta aiheutuu kohtuutonta melurasitusta.

Hakemuksessa ei huomioitu 900 m ampumaradan pohjoispuolella sijaitsevaa Pellonpään luonnonsuojelualuetta, mutta melumallinnuksen karttatarkastelun perusteella ko. alueella VNp 53/1997 luonnonsuojelualueille annettu ohjearvo 60 dB (LA_{max}) ei ylitä.

Yleiset perustelut

Lupaharkinta on perustunut ympäristönsuojelulakiin ja asiassa on otettu huomioon annetut lausunnot ja muistutukset sekä alueen kaavoitus. Lupamääräykset ovat tarpeen toiminnasta lähialueen asukkaille aiheutuvien meluhaittojen ehkäisemiseksi sekä maaperän, pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset ja ympäröivän alueen käyttö. Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, kesto, vaikutusalueen ominaisuudet sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Lupamääräyksissä on otettu huomioon Ampumaratojen ympäristölupa - opas (Ympäristöministeriön julkaisu 2023:40). Ampumaratojen kansallinen BAT-selvitys (Paras käyttökelpoinen tekniikka BAT, Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Suomen ympäristö 4/2014) on soveltuvin osin huomioitu lupamääräyksissä.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon valtioneuvoston hyväksymä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022–2027 vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 28 §:n mukaisesti.

Vastaus lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla. Muistutuksen vaatimukset käyttöaikojen osalta on huomioitu radan käyttöaikoja asetettaessa. Melusta on annettu määräykset siten, että ne huomioivat saapuneen muistutuksen. Maaperän ja pohjaveden suojelusta ja tarkkailusta annetuissa määräyksissä on huomioitu Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnot.

Hakija on maininnut vastineessaan Valtioneuvoston selvityksen eduskunnalle Suomen ampumaratojen tilanteesta (VN/23649/2022, 21.12.2022). Lupaharkinta perustuu aina ajantasaiseen lainsäädäntöön, eikä ko. Valtio-neuvoston selvityksen perusteella ole annettu sellaisia oikeudellisia säännöksiä tai ohjeistuksia, jotka tässä päätöksessä voitaisiin huomioida.

Perustelut 199 § mukaisen oikeuden myöntämiseksi

Ympäristöluvan mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen. Toiminnalla ei ole aiempaa ympäristölupaa, mutta kyseessä on olemassa oleva toiminta, jolle on annettu määräykset ja siirtymäajat.

Lupamääräysten perustelut

Määräys 1: Maksimilaukausmäärä on myönnetty hakemuksen mukaisena. Hakemuksessa esitetyn kivääriradan laukausmäärän mukaisen kasvattamisen sallimisen ei arvioida aiheuttavan kohtuutonta räsitystä, sillä laukausmäärä jää edelleen kohtalaisen vähäiseksi ja melukuormitusta hallitaan lisäksi käyttöaikojen avulla. Haulikkoratojen toiminnasta ei melumallinnuksen perusteella aiheudu enimmäistason LA_{max} ylityksiä.

Määräys 2: Toiminnalle ei ole myönnetty lupahakemuksessa esitettyjä käyttöaikoja muun muassa naapuruston muistutuksen ja aiempien kahden meluvalituksen (2020 ja 2021) johdosta. Toiminnalle on myönnetty vain vähän lisää toiminta-aikaa. Käyttöajoista saa poiketa kesä-heinäkuussa enintään kerran, sillä tämä ajankohta on tyypillistä kesälomakautta. Tällä määräyksellä hallitaan melukuormituksen kasvamista lähimmissä kohteissa tyypillisen kesälomakauden aikaan.

Määräykset 3–5: Lupamääräykset ovat tarpeen yleisen turvallisuuden kannalta sekä annettujen määräysten noudattamisen valvomiseksi. Luvanhaltija on vastuussa määräysten noudattamisesta, joten henkilö, joka tuntee lupamääräykset ja valvoo niiden noudattamista toiminnassa, on tarpeen. Päivitetyt yhteystiedot ovat tarpeellisia nopean tiedonkulun varmistamiseksi luvanhaltijan ja valvontaviranomaisen välillä erityisesti poikkeustilanteissa.

Määräys 6: Valtioneuvoston päätöksen 53/1997 mukaiset melutaso-ohjeet eivät ole oikeudellisesti sitovia, vaan ne voidaan perustellusti antaa tavoitteellisina. Lupaharkinnassa on huomioitu valtioneuvoston päätöksen ampumamelun ohjeista 3 § mukaisesti ampumaratoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit. Kiikalan ampumaradan kivääriradan sallittu laukausmäärä on pieni (8–100 laukausta vuodessa) ja ohjearvotasojen ylitykset kohtalaisen vähäiset (2–4 dB). Lisäksi koko ampumaradalle asetetut käyttöajat ovat rajalliset ja jättävät runsaasti ampumisesta vapaita ajankohtia ja kokonaisia päiviä. Huomioiden nämä seikat sekä meluntorjunnan kohtuuttomat kustannukset suhteessa kivääriradan toiminnan laajuuteen, ohjearvoista poikkeamiselle on perusteltu syy.

Melumallinnuksen perusteella haulikkoratojen melutasot eivät ylitä VNp 53/1997 mukaisia ohjearvotasoa lähimmissä kohteissa. Tämän tulee toteutua myös jatkossa ja haulikkoradoille VNp 53/1997 mukaiset ohjearvo-tasot on määrätty sitovina raja-arvoina.

Määräykset 7–8: Määräykset on annettu meluvaikutusten vähentämiseksi ja ne perustuvat melumallinnukseen (HMMT Partners Oy 30.11.2021). Mallinnuksen mukaan lähtötietona on käytetty sellaista asetusta ja ammusta, joka keskimäärin vastaa kivääriradoilla käytettävää kalustoa ja haulikon osalta kattavaan mittausarjaan perustuvaa melupäästöä. Mallinnuksen perusteella kivääriradan enimmäismelu (LA_{max}) ylittyy neljällä vapaa-ajan asunnoksi merkityn kiinteistön piha-alueella noin 2–4 dB, joten suurempia meluvaikutuksia aiheuttavien aseiden käyttöä ei voi sallia.

Hakemuksen mukaan vaimenninta käytetään 80 prosentissa kiväärilaukauksista ja melumallinnus ei huomioi vaimentimen käyttöä, sillä

se kuvaa enimmäismelua. Koska äänenvaimennin ei vielä sovellu kaikkiin aseisiin, on määräys 8 annettu kyseisessä muodossa.

Määräys 9: Määräys on annettu, sillä luvanhaltijan tulee olla selvillä aiheuttamastaan melusta meluehtojen noudattamiseksi ja mahdollisesti aiheutuneiden meluhaittojen ehkäisemiseksi.

Määräys 10: Rakenteet on määrätty huomioiden maaperän ja pohjaveden suojelu, ja ne ovat BAT-selvityksen sekä hakemuksen mukaiset. Rakenteissa on otettava huomioon, että radan sijainnin vuoksi muodostuvien haitta-ainepitoisten vesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle ei ole mahdollista. Lisäksi YSL 17 §:n mukaan kaikkien haitta-ainepitoisten vesien pääsy maaperään on estettävä. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnon mukaan kivääriradan maaperä ei ole pilaantunut ja YSL 133 §:n mukaisia maaperän puhdistustoimia ei tarvita.

Erillinen suunnitelma on määrätty toimitettavaksi, sillä hakemuksessa ei ole esitetty suunnitelmaa rakenteiden toteuttamisesta. Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti lupamääräyksessä ei ole velvoitettu käyttämään tiettyä tekniikkaa. Rakenteita ei ole vaadittu toteutettavaksi välittömästi, vaan niille on annettu toteutusaikaa huomioiden kohtuullisuusperiaate sekä se, että toteutusaikana syntyvää kuormitusta voidaan laukausmäärän perusteella pitää suhteellisen vähäisenä.

Määräykset 11–13: Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi, jätelain (646/2011) 73 §:n noudattamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että haitta-ainepitoiset maat käsitellään oikein. Siirtymällä lyijyttömien haulien käyttöön estetään lyijykuormituksen lisääntyminen haulikkoradoilla ja varmistetaan maaperän ja pohjaveden suojelu. Ampumaradan alue rajoittaa jo luonnostaan haulien leviämistä, mikä on yksi haitta-aineiden hallintakeino.

Määräykset 14–16: Määräyksillä varmistetaan, että jätteet ja jätevedet käsitellään asianmukaisesti, eikä jätteistä ja jätehuollosta aiheudu haittaa terveydelle eikä ympäristölle.

Määräys 17: Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittyminen voi tehdä mahdolliseksi vähentää toiminnan päästöjä ilman, että siitä aiheutuisi kohtuuttomia kustannuksia. Toiminnanharjoittajalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. mahdollisuudesta vähentää toimintansa haitallisia vaikutuksia. Samalla toiminnanharjoittajan on varauduttava uuden ympäristönsuojelutekniikan käyttöönottoon.

Määräys 18: Toiminnan päästöjen hallinnassa erityisesti maaperän ja pohjaveden suojelun kannalta on olennaista, että rakenteet toimivat. Määräyksellä varmistetaan, että niiden kunnosta pidetään huolta.

Määräys 19: Hakemuksessa orsivesikaivo on esitetty poistettavaksi. Orsivesikerros, joka on myös ympäristönsuojelulain tarkoittamaa pohjavettä, sijaitsee lähellä radan maanpintaa, jonka vuoksi orsiveden tarkkailu on alueella tarpeen. Uusi orsiveden havaintoputki on tämän vuoksi määrätty asennettavaksi, jos kaivo poistetaan.

Määräykset 20–21: Pohjaveden tarkkailumääräyksellä toiminnanharjoittaja veloitetaan seuraamaan toimintansa vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun. Määräyksissä on huomioitu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto. Tarkkailun avulla varmistetaan, että toiminta ei aiheuta pohja- ja orsiveden pilaantumista tai sen vaaraa. Pohjaveden havaintopisteet on määrätty perustuen pohjaveden virtaussuuntiin alueella ja huomioiden, että rata sijaitsee 2E-luokan pohjavesialueella. Pohjaveden päävirtaussuunta ampumaradan alueelta on kohti luodetta, jonka vuoksi tarkkailuun on määrätty myös radasta luoteeseen sijaitseva talousvesikaivo. Tarkkailussa

voidaan käyttää kiinteistön 734-707-3-81 rengaskaivoa (hakemuksessa ”Rengaskaivo 2”), mikäli sen katsotaan olevan talousvesikäytössä. Ampumaratakiinteistön eteläosissa pohjavettä virtaa myös lounaaseen, minkä vuoksi myös lähde on määrätty tarkkailuun.

Määräys 22: Kirjanpidolla ja raportoinnilla seurataan ja valvotaan ampumaradan ympäristökuormitusta. Kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Jätteitä koskevat raportointivelvoitteet perustuvat jätelakiin.

Määräykset 23–24: Toiminnassa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun hyvissä ajoin, jotta toiminnassa tapahtuvia muutoksia voidaan seurata ja valvoa sekä tarvittaessa arvioida mahdollinen uuden lupakäsittelyn tarve.

Päätöksen voimassaolo

Tämä ympäristölupapäätös on voimassa toistaiseksi.

Vakuus

Nykyisellään myös muista kuin jätteenkäsittelyä harjoittavilta toiminnanharjoittajilta voidaan edellyttää vakuutta jätehuollon järjestämisestä (YSL § 59). Mikäli pilaantuneita maamassoja joudutaan poistamaan maaperästä, katsotaan ne jätteeksi. Vaasan hallinto-oikeus on kuitenkin tuoreessa päätöksessään (3.5.2024 577/2024) koskien muualla Suomessa olevaa ampumarataa, linjannut, että ”ampumaratatoiminnasta ei synny merkittävää määrää jätettä”.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tästä päätöksestä peritään käsittelymaksuna 4500 €.

Maksu perustuu Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 § 64 hyväksymään Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan. 3 §:n mukaista ulkona sijaitsevan ampumaradan lupakäsittelyn maksua 3000 € on korotettu 5.1 § d) mukaisesti 50 prosenttia asian käsittelyn taanomaista suuremman laajuuden ja työmäärän vuoksi.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8, 11, 12, 14-17, 20, 27, 34, 39, 40, 42-44, 48, 49, 51-53, 58, 62, 64, 66, 70, 83, 85, 87, 94, 133-135, 155, 170, 172, 190, 191, 199, 205, 209 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (734/2014) 2-4, 7, 11-15
Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15-17, 20, 28-29, 72-73, 118, 119, 121, 122

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004) 28 §
Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) § 17

Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 § 64 hyväksymä
Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että toimitetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat jäsen Määttäsen ehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä

Esittelijän pohjaehdotus sai kaksi JAA ääntä (Hellström, Puopolo)

Jäsen Määttäsen ehdotus sai yksitoista EI ääntä (Havia, Määttänen, Fontell, Järvinen, Järvinen, Kotilainen, Laine, Ojanperä, Saari, Sarhola, Leivonen)

Tyhjä 0 (-)

Poissa 0 (-)

Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 2 - 11 jäsen Määttäsen vastaehdotus.

Merkittiin, että asian esittelijä kaupunginlakimies Antti Mäkelä jätti eriävän mielipiteen päätöksestä: Päätöksessä olisi tullut arvioida tarkemmin maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riskiä myös haulikkoammunnan osalta ja antaa tätä koskevat lupamääräykset.

Merkittiin, että Ranki saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.23.

Tiedoksianto

Päätöksestä ilmoitetaan osoitteessa www.salo.fi/kuulutukset. Asiakirjat valitusosoituksineen ovat nähtävillä www.salo.fi, kaupunki ja päätöksenteko, esityslistat ja pöytäkirjat, rakennus- ja ympäristölautakunta 28.8.2024.

Päätös

Hakija

Salon kaupunki, maankäyttöpalvelut ja ympäristöterveydenhuolto

Liikelaitos Salon Vesi

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Varsinais-Suomen liitto

Lounais-Suomen poliisilaitos

Muistuttajat

Tieto päätöksestä

Asianosaiset